

T.C.

İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ

EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI

RESİM İŞ EĞİTİMİ BİLİM DALI

**YEREL YÖNETİMLERİN SANAT EĞİTİMİ ÜZERİNDEKİ ROLÜ; MALATYA
BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ MABESEM ÖRNEĞİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Arif TOPRAK

Malatya - 2023

T.C.
İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
RESİM İŞ EĞİTİMİ BİLİM DALI

**YEREL YÖNETİMLERİN SANAT EĞİTİMİ ÜZERİNDEKİ ROLÜ;
MALATYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ MABESEM ÖRNEĞİ**

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Arif TOPRAK

Danışman: Doç. Dr. Meysem SAMSUN

Malatya - 2023

 İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ	KABUL ONAY FORMU	DokümanNo	İNÜ-KYS-FRM-142
		Yayın Tarihi	19.08.2019
		Revizyon No	
		Revizyon Tarihi	

**İNÖNÜ ÜNİVERSİTESİ
EGİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ**

**Yerel Yönetimlerin Sanat Eğitimi Üzerindeki Rolü; Malatya Büyükşehir Belediyesi
MABESEM Örneği
YÜKSEK LİSANS TEZİ**

DANIŞMAN
Doç. Dr. Meysem SAMSUN

HAZIRLAYAN
Arif TOPRAK

Jürimiz tarafından 25/06./2023 tarihinde yapılan tez savunma sınavı sonucunda butez **oybirliği /oyçokluğu** ile başarılı bulunarak Resim İş Anabilim Dalı Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Jüri Üyelerinin Unvanı Adı Soyadı

İmza

1. Doç. Dr. Meysem SAMSUN
2. Doç. Dr. Doğan AKBULUT
3. Doç. Dr. Döndü Tülay ÖZKUL

ONAY

Bu tez, İnönü Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim Yönetmeliği'nin ilgili maddeleri uyarınca yukarıdaki jüri üyeleri tarafından kabul edilmiş ve Enstitü Yönetim Kurulu'nun .. /... /20... tarih ve 20 ... /..... sayılı Kararıyla da uygun görülmüştür.

Doç. Dr. Eyüp İZCİ
Enstitü Müdürü

ÖNSÖZ

Lisans ve Yüksek lisans eğitimim boyunca her zaman desteğini hissettiğim, bilgi ve birikimlerini benimle paylaşıp yol gösteren kıymetli hocam Doç. Dr. Meysem SAMSUN'a, tez yazım sürecinde daima yanımda olan ve fikirlerinden yararlandığım Uzman Sanat Tarihçisi Çağrı BAYRAM'a, Tez yazım sürecinde yardımlarını esirgemeyen MABESEM hocalarına ve fotoğraf sanatçısı İrfan TUNAY'a ve son olarak hayatımın her alanında desteğini esirgemeyen yol arkadaşım ve çocuklarımın annesi Heykeltraş Emine TOPRAK'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

ONUR SÖZÜ

Doç. Dr. Meysem SAMSUN'un danışmanlığında yüksek lisans tezi olarak hazırladığım yerel yönetimlerin sanat eğitimi üzerindeki rolü; Malatya büyükşehir belediyesi MABESEM örneği başlıklı bu çalışmanın bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmaksızın tarafımdan yazıldığını ve yararlandığım bütün yapıtların hem metin içinde hem de kaynakçada yöntemine uygun biçimde gösterilenlerden oluştuğunu belirtir, bunu onurumla doğrularım.

ÖZET

YEREL YÖNETİMLERİN SANAT EĞİTİMİ ÜZERİNDEKİ ROLÜ; MALATYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ MABESEM ÖRNEĞİ

TOPRAK, Arif

Yüksek Lisans, İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı

Resim İş Eğitimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Doç. Dr. Meysem SAMSUN

Haziran-2023,

Bu araştırmada yerel yönetimlerin sosyal belediyecilik bağlamında sanatsal faaliyetlere katkılarının değerlendirilmesi amaçlanmıştır. Günümüzde birçok gelişmiş ve gelişmekte olan ülkede sosyal politikaların uygulanmasında merkezi yönetimlerin yanında yerel yönetimlerde önemli sorumluluklar üstlenmektedir. Devlet ‘Sosyal Devlet’ anlayışını sağlayabilmede vatandaşa en yakın birimlerden destek görmektedir. Doğal olarak yerel yönetimlerin sosyal politika sistemi içerisindeki ağırlığı ülkenin siyasi, kültürel ve tarihi birikimine bağlı olarak farklılık göstermekte ve bu durum ülke mevzuatına yansımaktadır. Yerel yönetimlerin sosyal politika uygulamaları, sosyal belediyecilik kapsamına girmekte ve sosyal belediyeler, sosyal devletin yereldeki temsilcileri olmaktadır. Türkiye’de son yıllarda belediyelerin sosyal politika uygulamaları ile önemli bir aktör durumuna geldiği görülmektedir. Bu çalışmanın amacı belediyeler tarafından özenle yürütülen sosyal belediyecilik faaliyetlerinin bir kolu olan sanatsal faaliyetlerin toplum üzerindeki etkisi ve bu bağlamda yerel yönetimlerin sanatsal faaliyetlerden en iyi şekilde faydalanabilecek alanların oluşturulması ve bu oluşumda Malatya Büyükşehir Belediyesinin rolü ve sanatsal faaliyetlere verdiği katkılar incelenmiştir. Araştırmada incelenen Malatya Büyükşehir Belediyesi dahilinde kurulmuş olan MABESEM’de kursiyerlere hobi edinecekleri kurslar yanında mesleki gelişimlerini sağlayacak kurslar da verilmektedir.

Anahtar Sözcükler: Malatya, MABESEM, Yerel Yönetim

ABSTRACT

THE ROLE OF MANAGERMENTS ON ARTS EDUCATION; THE CASE OF MALATYA METROPOLITAN MUNICIPALITY

TOPRAK, Arif

In this research, it is aimed to evaluate the contributions of local governments to artistic activities in the context of social municipality. Today, in many developed and developing countries, in the implementation of social policies, besides central governments, local governments take on important responsibilities. The state receives support from the closest units to the citizens in order to provide the concept of "Social State". Naturally, the weight of local governments in the social policy system differs depending on the country's political, cultural and historical background, and this is reflected in the country's legislation. Social policy practices of local governments fall within the scope of social municipality and social municipalities become local representatives of the social state. In Turkey, it is seen that municipalities have become an important actor with their social policy practices in recent years. The aim of this study is to examine the effect of artistic activities, which are a branch of social municipality activities carried out by municipalities, on the society, and in this context, the creation of areas where local governments can benefit from artistic activities in the best way, and the role of Malatya Metropolitan Municipality in this formation and its contributions to artistic activities. In MABESEM, which was established within the Malatya Metropolitan Municipality, which was examined in the research, courses that will provide professional development are given to the trainees in addition to the courses they will take as a hobby.

Keywords: Malatya, MABESEM, Local Government

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	iii
ONUR SÖZÜ.....	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT.....	vi
İÇİNDEKİLER.....	vii
RESİMLER LİSTESİ.....	x
KISLATMALAR.....	xii
BÖLÜM I.....	1
GİRİŞ.....	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi.....	2
1.3. Problem Cümlesi ve Alt Problemler.....	2
1.4. Araştırmanın Sayıltıları.....	3
1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	3
2. KURAMSAL BİLGİLER.....	4
2.1. Eğitim ve Öğrenme.....	4
2.2. Yaşam Boyu Öğrenme.....	6
2.2.1. Yaşam Boyu Öğrenmenin Amaçları.....	7
2.2.2. Yaşam Boyu Öğrenme Yolları.....	8
2.3. Sanat.....	9
2.3.1. Sanatın Türleri.....	10
2.3.2. Sanatsal Faaliyetler.....	11
2.3.3. Sanat Eğitimi.....	12
2.4. Yerel Yönetimler.....	14

2.4.1. Belediye-Belediyecilik.....	17
2.4.2. Yerel Yönetimlerin Sosyal Projelerle İlişkisi	19
2.4.3. Yerel Yönetimler Tarafından Verilen Kültür ve Sanatsal Eğitimler.....	20
2.4.3.1. El sanatları.....	21
2.4.3.2. Geleneksel El Sanatları	22
2.4.3.3. Plastik Sanatlar Heykel	24
2.4.3.4. Müzik ve Gösteri Sanatları	25
2.4.3.5. Seslendirme Eğitimi	27
2.4.3.6. Korolar	28
2.4.3.7. Görsel Sanatlar.....	29
BÖLÜM III.....	31
MALATYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SANAT VE EĞİTİM MERKEZİ (MABESE) MESLEK VE EĞİTİM KURSLARI	31
3.1. MABESEM’de Sanatsal Etkinlikler	31
3.1.1. Tiyatrolar.....	31
3.1.2. Konservatuar	31
3.1.3. Sergi.....	32
3.2. MABESEM’de Yaşam Boyu Öğrenme Kapsamında Verilen Kurslar	33
3.2.1. Ahşap Boyama	33
3.2.2. Ahşap Oyma.....	33
3.2.3. Ahşap Yakma	34
3.2.4. Kağıt Rölyef.....	36
3.2.5. Takı Tasarım	36
3.2.6. Çini	37
3.2.7. Ebru.....	38
3.2.8. Hüsn-i Hat	39

3.2.9. Minyatür.....	41
3.2.10. Tezhip	42
3.2.11. Heykel	43
3.2.12. Kil Şekillendirme.....	44
3.2.13. Seramik	45
3.2.14. Müzik Kursları	46
3.3.15. Diksiyon.....	52
3.3.16. Drama.....	52
3.3.17. Seslendirme	53
3.3.18. Tiyatro.....	53
3.3.19. Şan	54
3.3.20. Fotoğrafçılık.....	54
3.3.21. Grafik Tasarım	55
3.3.22. Karakalem	55
3.3.23. Temel Sanat Eğitimi	56
3.3.24. Yağlı boya	57
4. SONUÇ ve ÖNERİLER	58
4.1. Sonuç	58
4.2. Öneriler	59
KAYNAKÇA.....	61

RESİMLER LİSTESİ

Resim 1. MABESEM'DE Düzenlenen Sergi	32
Resim 2. MABESEM'DE Düzenlenen Sergi	32
Resim 3. MABESEM'de Ahşap Boyama Kursu	33
Resim 4. MABESEM'de Ahşap Oyma Kursu.....	34
Resim 5. MABESEM'de Ahşap Yakma Kursu	35
Resim 6. MABESEM'de Ahşap Yakma Eseri	35
Resim 7. MABESEM'de Kağıt Rölyef Kursu	36
Resim 8. MABESEM'de Takı ve Tasarım Kursu.....	37
Resim 9. MABESEM'DE Çini Eseri	38
Resim 10. MABESEM'de Ebru Kursu	38
Resim 11. MABESEM'de Ebru Eseri.....	39
Resim 12. MEBESEM'de Hüsn-i Hat Kursu	40
Resim 13. MABESEM'de Yapılmış Hüsn-i hat Eseri	40
Resim 14. MABESEM'de Yapılmış Hüsn-i hat Eseri	41
Resim 15. MABESEM'de Yapılmış Minyatür Eseri	42
Resim 16. MABESEM'de Yapılmış Tezhip Eseri.....	43
Resim 17. MABESEM'de Heykel Kursu	44
Resim 18. MABESEM'de Kil Şekillendirme Eseri	45
Resim 19. MABESEM'de Seramik Kursu	46
Resim 20. MABESEM'de Bağlama Kursu	47

Resim 21. MABESEM'DE Gitar Kursu	48
Resim 22. MABESEM'DE Keman Kursu	49
Resim 23. MABESEM'DE Ney Kursu	49
Resim 24. MABESEM'DE Piyano Kursu.....	50
Resim 25. MABESEM'DE Ut Kursu.....	51
Resim 26. MABESEM'de Yen Flüt Kursu	52
Resim 27. MABESEM'de Tiyatro Kursu.....	53
Resim 28. MABESEM'de Fotoğrafçılık Kursu	54
Resim 29. MABESEM'de Grafik Tasarım Kursu	55
Resim 30. MABESEM'de Karakalem Kursu	56
Resim 31. MABESEM'de Temel Sanat Eğitimi Kursu	57
Resim 32. MabeSEM'de Yağlı Boya Kursu	57

KISLATMALAR

- DPT : Devlet Planlama Teşkilatı
- MABESEM : Malatya Büyükşehir Belediyesi Sanat ve Eğitim Merkezi
- MBŞT : Malatya Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatrosu
- MBTMK : Malatya Büyükşehir Belediyesi Türk Müziği Konservatuvarı
- OECD : İktisadi İşbirliği ve Gelişme Teşkilatı
- TDK : Türk Dil Kurumu
- UNESCO : Birleşmiş Milletler Eğitim Bilim ve Kültür Örgütü

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde araştırmanın problem durumu, amacı, önemi, sınırlılıkları ve tanımlar yer almaktadır.

1.1. Problem Durumu

Geçmişten günümüze “Sanat” kavramı çeşitli düşüncelerle ele alınmakta ve birçok farklı tanımları içermektedir. “Sanat” en genel anlamıyla, bir duygu, tasarı ve güzelliğin anlatımında kullanılan yöntemlerin tamamı veya bu anlatım sonucunda ortaya çıkan üstün yaratıcılıktır. Sanata eğitim açısından bakıldığında, ilk akla gelen okul ortamında verilen örgün eğitim sistemi içerisinde yer alan görsel sanatlar eğitimidir. Genel eğitim kapsamında sanat eğitimi; sanatların yasa ve tekniklerini kullanarak, bireye estetik kişilik kazandırmayı hedefleyen bir eğitim alanıdır. Sanat eğitimi sürecinde; algılama, bilgilenme, düşünme, tasarlama, yorumlama, ifade etme ve eleştirme davranışları, estetik ilkeler doğrultusunda sanatların dili kullanılarak edinilir. Bu eğitim alanında birey; resim, müzik, tiyatro, dans, şiir, öykü, roman, heykel, seramik, fotoğraf, yaratıcı drama, film, video gibi sınırsız sanat evreninden, kendine en uygun dili seçme şansına sahip olarak kendini ifade olanağı bulmaktadır. İnsanların dürtülerinin harekete geçirilmesini sağlayan sanat, kişinin duygu, düşünce ve izlenimlerini anlatabilmek, yetenek ve yaratıcılığını estetik bir seviyeye ulaştırmak amacıyla yapılan eğitim faaliyetlerinin tümüdür.

Son yıllarda yerel yönetimler sanat eğitimi ihtiyaçlarını fark ederek kurs merkezleri açmakta ve bu merkezlerde birçok farklı branşın yanısıra hobi amaçlı resim kursları da düzenlemektedir. Bu bağlamda yerel yönetimleri sanat eğitimine yönelik bu faaliyetleri ve katkıları bu araştırmada ele alınacaktır.

Belediyelerin eğitim, kültür ve sanat alanında yaptığı çalışmaların yaşam kalitesine önemli katkıları bulunmaktadır. Şehirlerin kalkınmasında, tanıtılmasında ve turizm olanaklarının artırılmasında sahip olunan kültürel değerler ve sanatsal faaliyetler oldukça önemlidir. Günümüzde şehirler, ekonomik olanaklarının büyük bir bölümünü kültür ve sanat faaliyetleri sayesinde elde etmektedir. Bu noktada yerel yönetimlerin farkındalıkları ve sorumlulukları büyük bir öneme sahiptir. Malatya ilinin zengin kültürel ve sanatsal kimliğe sahip olması şehrin kalkınmasını sağlayan en büyük etkenlerden

biridir. Özellikle Malatya Büyükşehir Belediyesi kurmuş olduğu Sanat Merkezi (MABESEM) içerisinde yer alan birçok farklı kurs ile şehrin sanatsal ve kültürel faaliyetlere katılımını ve gelişimini önemli derecede arttırmıştır.

1.2. Araştırmanın Amacı ve Önemi

Araştırmanın amacı yerel yönetimlerin sanat eğitim faaliyetlerinin gerekliliği ve önemi belirtilerek bu doğrultuda öneri sunmaktır. Araştırmada Malatya Büyükşehir Belediyesi Sanat Merkezinde uygulanan sanat eğitiminin güvenilirliği, geçerliliği, gelişimi ve halka katkısı üzerinde durulacaktır. Yerel yönetimlerde verilen sanat eğitiminde eğitimin hedeflerine ulaşabilmesi için kurum ve kuruluşların sunmuş oldukları araç gereçlerden, fiziki ortamlara, programın esnekliğinden eğitime kadar tüm unsurlarda kaliteyi yakalamış olması ve bu unsurları hedeflere yönelik etkin şekilde kullanması gerekmektedir. Buna göre;

Yerel yönetimlerin sanat eğitimi alanındaki faaliyetleri incelenerek nasıl bir sanat eğitimi programı uygulandığının tespit edilmesi,

Bu eğitimleri veren eğitimciler ve usta öğreticilerle birebir görüşme yapılarak sanat eğitiminin uygulanış yöntemlerinin ne olduğu,

Derslikler, atölyeler incelenerek mekân ve malzeme açısından yeterlik durumunun tespitinin yapılması amaçlanmıştır.

Araştırma sonucunda ulaşılan bulgular ve veriler bir araya getirilerek ortaya çıkan sorunlar tespit edilmiştir. Araştırmanın sonucunda bu sorunların giderilmesi yönünde çözüm öneriler sunulmuştur.

1.3. Problem Cümlesi ve Alt Problemler

Yerel yönetimler eğitim öğretim hayatında temel sanat eğitimini alamamış, almış olsa dahi bu eğitimi ilerletememiş kişileri açtığı sanatsal kurslar ile halkın sanat eğitimi alanındaki eksiklerini gidermeyi hedefler. Bu bağlamda yapılan araştırmanın problem cümlesi; Yerel Yönetimlerin halkın sanat eğitimi gelişimine katkısı var mıdır? Şeklinde tanımlanabilir.

1.4. Araştırmanın Sayıtları

Araştırma da kullanılacak olan kaynakların teorik bilgiler konusunda yeterli olacağı varsayılmıştır.

Kurslarda eğitim gören kursiyerlerin temel sanat eğitimi aldıkları varsayılmıştır.

1.5. Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma incelenen yazılı kaynaklar ile sınırlı olacaktır.

Araştırma Malatya Büyükşehir Belediyesi Sanat Merkezi (MABESEM) ile sınırlıdır.

Araştırma 2021-2022 eğitim-öğretim yılı ile sınırlıdır.

1.6. Tanımlar

Yerel Yönetim: Yerel kaynakların daha etkin ve verimli kullanılmasını sağlayacak, işbirliğini ve eşgüdümü olanaklı kılacak yerel ekonominin kalkınma planlaması, yöresel ya da bölgesel planlamayı kapsayan bir yaklaşımdır.

Sanat: Güzellik karşısında duyulan heyecan ve hayranlığı uyandırmak için insanın kullandığı yaratıcılıktır. Sanat insanlardaki güzeli sevmek ve ondan estetik bir zevk almak duygusundan doğmuştur.

2. KURAMSAL BİLGİLER

2.1. Eğitim ve Öğrenme

Açıktır ki, "eğitim", ilk çağlardan günümüze kadar insanın yaşamı boyunca devam eden birçok sosyal, entelektüel ve ekonomik işleve sahiptir. Bir sosyalleşme aracı olarak nitelendirilen eğitimin önemi ve işlevi göz önüne alındığında, özellikle Sanayi Devrimi sonrasında belirgin bir farklılaşma olduğu, dolayısıyla tüm bu farklılaşmaların eğitimde de birtakım değişimlere yol açtığı görülmektedir. Eğitime ilk kez kavramsal bağlamda bakıldığında, "eğitim" kelimesinin Latince kökeninin "educare" olduğu görülmektedir. Bu kökü incelerken bir şeyi bir şeye getirmek, beslemek, yükseltmek anlamlarına geldiği görülmektedir (Kaya, 2018).

Bu açıdan eğitim, bireye bilgiyi kazandırmak, yeteneklerini ortaya çıkarmak, göstermek ve geliştirmek olarak tanımlanabilir (Duman, 2007: 16). Türk Dil Kurumu'na (TDK) göre eğitim, bireyin okul içinde ve dışında doğrudan veya dolaylı olarak toplumsal hayatta yer alabilmesi için gerekli bilgi, beceri ve anlayışı kazanmasını ve kişiliğini geliştirmesini sağlamaktır (TDK, 2022).

Eğitim birçok farklı odaktan tanımlanan bir kavram olarak karşımıza çıkmaktadır. Antik çağdaki tanımlar genellikle soyut ve pedagojik tanımlarla sınırlıyken, modern zamanlarda toplumsal mücadelelerin sarstığı toplumsal ve siyasal koşullar eğitim kavramını geçerli kılmaktadır. Bu bağlamda daha felsefi ve psikolojik olan bilinç, yetkinlik, mutluluk ve zihin alanları çatısı altında şekillenen eğitim tanımlarının yerini daha sonra sosyalleşme, kültürleşme, ideoloji, siyasi iktidar ve sosyal sınıf tanımları almıştır (İnal, 2004).

Eğitim, bir öğretme-öğrenme süreci olarak tanımlanabilir (Okçabol, 2006). Genel olarak eğitim, kişinin yaşadığı toplumda pratik değeri olan beceri, yönelim, duygu, düşünce veya davranışları yaratma, geliştirme ve değiştirme süreci olarak kabul edilmektedir (Duman, 2007). Ancak bu noktada vurgulanması gereken önemli bir konu, toplumsal bütünlüğü koruyarak toplumsal sürekliliği sağlama fikrinin aynı zamanda toplumsal durgunluğu da beraberinde getirmesidir. Böyle bir süreçte eğitimin, Gramsci ve Freire'nin vurguladığı gibi siyaset ve ideolojisiz olamayacağı vurgulanmalıdır (Kaya, 2018).

Bu bağlamda eğitim süreci, ülkedeki mevcut güç dengesinin korunmasında, değiştirilmesinde veya yeniden üretilmesinde ve o toplumda var olan fırsat ve fırsatlardan yararlanma düzeyi oluşturmada oldukça etkilidir. Friar'ın dediği gibi, politik olarak tarafsız bir eğitimden bahsetmek mümkün değildir. Bu bağlamda Freire'ye göre eğitim; insanların içinde yaşadıkları toplumdaki kendi gerçeklerine eleştirel bakmalarına ve bu gerçekliği değiştirmelerine yardımcı olabilir ve özgürleştirici pratiğin rolünü üstlenen bir hedef olmalıdır. Bu nedenle eğitimi, insanları görmezden gelme, ehlileştirme ve sessizlik kültürüne hapsetme süreci olarak değil, insanların toplumsal farkındalıklarını ve eleştirel düşünme becerilerini geliştirerek toplumsal katılımı teşvik eden ve gerektiren bir olgu olarak görmek önemlidir (Freire, 2018).

Gramsci'ye göre eğitimin temel kavramları hegemonya ve eğitimidir; hegemonik ilişkilerin oluşması ve devamı için vazgeçilmez bir koşula karşılık gelir (Gramsci, 2012). Bu bağlamda eğitim, toplumdaki güç ve fırsatların dağılımında büyük bir etkiye sahiptir. O toplumdaki egemen ideolojinin, toplumun var olan dengesini korumak veya yeniden üretmek için kullandığı en önemli araçlardan biridir. Bu perspektiften, Althusser, eğitimi kapitalizm altında devletin egemen olduğu ideolojik makine olarak tanımlar (Duman, 2007).

Kapitalist toplumun egemen ideolojisi, bireylere hissedilmeden eğitim yoluyla empoze edilir. Althusser, eğitim kurumlarının anaokulundan anaokulundan çocukların zihinlerine tarih, dil, edebiyat veya uzun yıllardır ana akım ideolojiyle bütünleşmiş saf ana akım ideoloji gibi becerileri kopyalayarak getirdiğine inanmaktadır. Sivil, felsefi, ahlaki bir eğitim olarak, çocukların en savunmasız olduğu yaşta. Bu doğrultuda işçi ve köylü çocukları belli bir yaştan sonra üretim sistemine dahil edilmektedir. Eğitimine devam edebilen az sayıdaki ise birkaç yıl sonra kendilerini küçük ve orta ölçekli teknisyenler, beyaz yakalı işçiler, küçük ve orta ölçekli memurlar ve çeşitli küçük burjuvazi olarak bulmaktadır. Bu öğrencilerin sonuncusu zirveye ulaşır ya da entelektüel olarak yarı işsiz kalır ya da yeni sömürücüler haline gelir (Althusser, 2002).

Aynı zamanda Poulantzas, toplumsal görevlerin yeniden üretilmesinde, şekillendirilmesinde ve dağıtılmasında eğitim kurumlarının açık ve özel bir yere sahip olduğuna ve bu çalışmaların yeniden üretimin ana belirleyici yönü, diğer bir deyişle konuların yeniden üretimi ile sınırlı olduğuna işaret etmektedir (Martin, 2011).

Her iki durumda da eğitim, ister toplumsal uyum ve dengeyi sağlayan bir kurum olarak, isterse karşıt ve eleştirel bir biçimde iktidarın varlığını hegemonya yoluyla yeniden üretmesini sağlayan bir kurum olarak tasavvur edilsin, bir toplumsal ilişkiler ağının merkezinde yer almaktadır. Toplumsal yaşamın temel dinamikleri, toplumsal kurumlar aracılığıyla üretilir ve sürdürülür. Hayvanların hayatta kalma içgüdüleriyle hareket etmelerinin karşılığı, insanların sosyal hayatta sosyal kurumlar aracılığıyla şekillenmesidir. Diğer bir deyişle sosyal kurumlar, bireylere günlük yaşamları için bir yol haritası sunmaktadır (Berger, 2018). Eğitim, diğer sosyal kurumlarda ve sosyal ilişkilerde en önemli araçtır. Dolayısıyla eğitim, en geniş anlamıyla bir kurum olarak; siyaset, ekonomi, din, aile gibi diğer toplumsal kurumların içinde yerleşik olarak görülmektedir (Avcı ve Kıran, 2021).

2.2. Yaşam Boyu Öğrenme

Hayat boyu öğrenme kavramı ilk kez 1920'li yıllarda gündelik hayatın sürekli bir boyutu olması gerektiği fikriyle kullanılmaya başlanmıştır (Ayhan, 2005). Yaşam boyu öğrenme tanımları arasında öğrenme kavramına vurgu yapan tanımlamalar olduğu gibi zaman faktörünü ön plana çıkaran tanımlamalar da bulunmaktadır. Öğrenme süreci, okul öncesi başlayan ve emekliliğe kadar devam eden ömür boyu süren bir maceradır. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatı (OECD) da aynı felsefeyi benimsemiş, yaşam boyu öğrenmeyi sonu olmayan bir faaliyet olarak tanımlamış ve insani gelişmede önemli bir rol oynamıştır (Ersoy ve Yılmaz, 2009).

Hayat boyu eğitim, çeşitli örgün ve yaygın eğitim faaliyetlerini kapsayan geniş bir kavramdır, mevcut sistemleri yeniden yapılandırmak ve örgün eğitim sisteminin dışında eğitimle ilgili tüm potansiyelleri geliştirmek için tasarlanmış bir düzenlemedir. Yaşam boyu öğrenme, Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Örgütü'nün (UNESCO) politikası iken 1970'li ve 1980'li yıllarda OECD başta olmak üzere tüm eğitimciler ve eğitim politikacıları tarafından sürekli eğitim kavramı olarak gündeme getirilmiştir. Eğitim sisteminin sağlayamadığı ya da tatmin edemediği bazı özelliklerin varlığının farkındalığı, son yüzyılda okula aidiyetin anlamını farklılaştırmaya başlamıştır (Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Planı [DTP], 2001:9)

Günümüzde eğitimin ve başarının önemi tüm dünyada kendini göstermektedir. Bunun bilincinde olan bir toplumda, öğrenmenin doğumdan ölüme kadar hayatın her

aşamasına aktarılması gerektiği vurgulanmıştır. Ancak bireylerin doğuştan itibaren eğitimlerine devam etmelerini savunan bu kavram, yaşam boyu öğrenme olarak yorumlanmaktadır. Diğer bir deyişle yaşam boyu öğrenme; bir bireyin, toplumun veya profesyonelin yaşamı boyunca bilgi, beceri ve yeteneklerini geliştirmeye yönelik tüm faaliyetler olarak tanımlanmaktadır (Güleç vd. 2012).

Hayat boyu öğrenme, bireyin kişisel, sosyal veya mesleki olsun, bilgi, beceri, yeteneklerini geliştirmeye yönelik tüm faaliyetleri içeren bir tanımdır. Hayat boyu öğrenme tanımı çerçevesinde örgün öğrenme, yaygın öğrenme, mesleki eğitim, teknik eğitim, tüm hizmet içi ve hizmet dışı eğitim ve öğretim bulunmaktadır (Günüç vd., 2012).

2.2.1. Yaşam Boyu Öğrenmenin Amaçları

Hayat boyu öğrenmenin amacı, toplumdaki herkesi en üst düzeyde eğitime yönlendirmektir. Önceki araştırmalar, yaşam boyu öğrenmeye katılımın sivil katılımı önemli bir faktör olduğunu göstermiştir. Bu, ekonomik ve sosyal büyümeyi ve gelişmeyi artırma potansiyeline sahiptir (Rempel, 2010). Alanyazın kapsamında yaşam boyu öğrenme hedefleri farklı boyutlarda değerlendirilmekte ve farklı durumlarla ilişkilendirilmektedir (Chapman ve Aspin, 1997).

Yaşam boyu öğrenme, kişisel veya profesyonel nedenlerle yetenekleri değiştirme ve geliştirme isteğidir. Yaşam boyu öğrenmenin üç temel amacı, yeni öğrenme fırsatlarını ve beklentilerini ortaya çıkararak bireylerin kişisel gelişimine fayda sağlamak, sosyal uyumu sağlamaya yardımcı olmak ve ekonomik kalkınmayı teşvik etmek olarak özetlenebilir. Yaşam boyu öğrenme anlayışı, bireylerin yaşamlarının farklı evrelerinde hayatta kalabilmeleri ve çevrelerine uyum sağlayabilmeleri için bilgi ve beceriler edinmelerini de sağlar (Babanlı ve Akçay, 2018).

Yaşam boyu öğrenme, UNESCO'da bir grup uzman tarafından geliştirilmiş ve 1990'ların ortalarında vurgulanmaya ve kullanılmaya başlanmış ve "Beşikten mezara kadar öğrenme" olarak tanımlanmıştır (EC, 2003). Yaşam boyu öğrenmenin temel amacı, öğrenmeyi öğrenmek olarak kabul edilir. Takviyenin amaçlarına bakıldığında: insanları donatmak, öğrenmeye olan ilgilerini sürdürmek, yetenek ve yeteneklerini geliştirmek, bakış açılarını ayrıntılara yönlendirmek, bilgilerini geliştirmek, onlara hayatta anlam kazandırma fırsatı vermek. , Sosyal yapılarda üretken olmalarını, etkileşim becerilerini geliştirmelerini ve kendilerini kanıtlamalarını sağlamak. Yaşam, dünya ve çevre hakkında

bilgi sağlamak, ilgi alanlarını keşfetmek, mantıksal yeteneklerini geliştirmek, geniş bir yelpazedeki insanlara bilgi vermek, insanların değişime entegre olmasına yardımcı olmak vb. Olarak listelenmiştir (Akcaalan ve Arslan, 2016).

2.2.2. Yaşam Boyu Öğrenme Yolları

Yaşam boyu öğrenme, bireyin bilinçli ya da bilinçsiz, planlı ya da plansız, nerede olursa olsun, yaşamın başından sonuna kadar tüm öğrenmeleri kapsayan bir kavram olarak yaşam boyu öğrenme, tüm eğitim yöntemlerini kapsamaktadır (Yüzlü, 2019). Hayat boyu öğrenme açısından yaygın eğitim de büyük ölçüde önemli kabul edilmekte ve eğitim kurumlarında edinilen eğitimin yanı sıra öz-yönetimli öğrenme de önem arz etmektedir. Kişiler donanım, nitelik ve deneyimlerinin bir kısmını bu yolla sağlarlar. Eğitimciler, yaygın ve örgün eğitime ve bir kültür unsuru olarak dikkat çekmektedir. Bilinen eğitim yelpazesi içinde uzaktan eğitim şeklinde eğitim, halk eğitimi ve sertifika uygulamaları öne çıkmaktadır (Ayaz, 2016).

Genellikle yaygın eğitimle ilgili eylemleri içeren yaşam boyu öğrenmeye ilişkin etkili uygulamalar düşünüldüğünde örgün eğitimin daha etkili olduğu düşünülmekte ve yaşam boyu öğrenme üç farklı şekilde gerçekleştirilmektedir (Adabaş, 2016). Öğrencilerin yaşam boyu öğrenme etkinliklerine katılmalarının üç yolu vardır. Bunlar;

- Yaygın,
- Örgün (formal) veya
- Doğal (informal) öğrenme olarak gerçekleşir.

Örgün eğitim; okulların aynı yaş ve seviyedeki öğrencilere belirli bir müfredata göre sunduğu okul öncesi, ilk, orta, orta ve yüksek öğretimi kapsar (MEB, 2019). Doğal öğrenme; günlük yaşamda farkında olmadan plansız öğrenmedir (Yıldırım, 2009).

Yaygın öğrenme; bu, mevcut bir çalışma programı ile bağlantılı olarak gerçekleşen ve resmi bir diploma ile sonuçlanması amaçlanmayan eğitimidir. Yaygın eğitim, iş başında eğitim ve STK'lar gibi kuruluşlar, belediyeler mesleki kurslar sunabilir. Yaygın eğitimle öğrenme içerisinde Halk Eğitimi kapsamında “Yetişkin Eğitimi” bulunmaktadır.

2.3. Sanat

Çoğu ampirik bilimde olduğu gibi, sanatın açık net ve bütün kesimler tarafından benimsenmiş bir tanımını yapmak imkansızdır. Sanatın ne olduğu ve sanat kavramı kişiler arasında farklılık gösterse de her insanın kendine yaptığı tanım zaman zaman kendi kafasında değişiklik gösterebilir. Sanatın tanımı, tanımlayanın deneyim ve bilgi yapısıyla şekillenir (Eşen, 2015).

Ayrıca sanatın dil, din, ırk ayrımı gözetmeksizin ortak bir dile sahip olduğu yaygın bir görüştür. Genel sanat kuramına göre bireylerin dış dünyada gördüğü, duyduğu ve hissettiği nesnelere, deneyimleri ve duyguları kendine has ve yaratıcı yollarla yansıtmaları gerekir (Ersoy, 2016: 10). Ancak sanatın çeşitliliği ve türleri ile alandaki nicel verilerin azlığı nedeniyle ortaya çıkan sanat kavramını tanımlamak zordur (Freeland, 2008: 11).

Tolstoy sanatla ilgili görüşlerini şu sözlerle ifade etmiştir: Bir deneyimi hatırlamak ve ardından bu deneyimi çizgi, hareket, ses, renk veya sözle ifade etme biçiminde başkalarına aktarmak sanatsal bir olaydır. Sanat, aşağıdakileri içeren bir beşeri olaydır: Kişi kendi deneyimini belirli işaretlerle bilinçli olarak başkalarına aktarır ve diğerleri bu duyguları kabul eder ve aynı olayı yaşar (Read, 2014: 119).

Erinç (2013) sanatın üç başlık olarak gördüğü boyutları dikkate alınmadan anlaşılamayacağını belirtmektedir. Bu boyutlardan ilki sosyokültürel çevredir. Dolayısıyla sanatçıyı, eseri ve alıcıyı belirli bir fiziksel ortamda ve belirli bir zamanda yaratan çevre olarak ifade edilmektedir. İkinci boyutta ise sanatçının izlediği etik ilkeler sanatının çerçevesini çizer. Son olarak ise sanatın dış boyutlarından olan ve kabul edilen konu sanatın tanımında kaçınılmaz olarak görülmektedir. Üç başlık altında verilen dış boyutların yanı sıra, sanatı tanımlarken göz önünde bulundurulması gerekli olan bir diğer unsur ise sanatın iç boyutlarıdır. Bu içsel boyutlar ise içerik, biçim ve özdür. (Erinç, 2013). Tüm ünlü sanatçılar ve filozofların sanat hakkında düşündüklerini özetlemek mümkün olmasa da Guillaume Apollinaire'in sanat ve sanatçı tanımı düşünüldüğünde, sanatçının amacı daha önce yapılmış olanı taklit ederek yapmak değil, yeni şeyler denemek ve eserler ortaya çıkarmaktır. (Erkul, 1996: 13).

Tüm literatür araştırmalarından sonra, sanatın katı bir tanımı olmamakla birlikte bazı katı özelliklere sahip olduğu yukarıda verilen tanımlardan görülmektedir. Bu bağlamda yapılan tüm tanımlar, sanatın veya sanat eserinin özgünlüğüne ve yaratıcılığına

odaklanır. Bu marifet ve yaratıcılığın tanımlanması söz konusu olduğunda sanatın hem nitelik hem de niceliği içinde barındıran bir şekilde var olması gerektiğine inanılmaktadır. Bu tanımda özgün olmak sanatın niteliğini ortaya koyar; bir mesajı sanat yoluyla iletme ve o mesajı iletirken estetik dikkati de içermeye durumu sanatın niceliği ile ifade edilir. Bütün sanatçılar aynı arzuyu hareket eder. Bu arzuya "memnun etme arzusu" adını veren Read, sanatın en genel olarak ifade edilen şeklinin insanların hoşuna giden biçimleri yaratma çabası olduğuna dikkat çekiyor. Kant'ın (2016) kitabı Yargının Eleştirisi, estetik sanat ve güzellik yargılarının basit zevklerden daha fazlası olduğu fikrini eleştirir. Kant, sanatı, herhangi bir kavrama veya doğanın kurallarına bağlı olmayan, kurallar yaratan bir dehanın ürünü olarak tanımlar.

2.3.1. Sanatın Türleri

Farklı pazar bölümleri sanatın türü hakkında farklı görüşlere sahiptir. Bazı sanat teorisyenleri, güzel sanatlarda hiçbir fark olmadığı konusunda hemfikir, bazıları ise aynı fikirde değil. Ayrım olmadığını söyleyenler bu tür ayrımların yanlış olduğunu savunurken, diğerleri sanatın biçimsel özelliklerine, kullanım yöntemlerine, araçlarına ve amaçlarına göre sınıflandırılabilirliğini savunmaktadır.

John Dewey ve Benedetto Croce gibi ünlü filozoflar, şimdiye kadar yaratılan sanatsal sınıflandırmaların ve türlerinin anlamsız olduğunu düşünüyor gibi görünüyor. (Artut, 2001).

Ayrıca, bazıları güzel sanatların daha iyi anlaşılacak ve öğrenmesi daha kolay bir şekilde sınıflandırılması gerektiğini savunuyor. Literatür taramasından sonra, farklı sanat türleri kategorilerinin olduğu tespit edildi. Bu kategorilerden ilkinde ise sanat türleri üç başlık altında incelenmektedir. Bu başlıklar ise şöyledir: görsel veya biçimsel (plastik) sanatlar, sahne sanatları ve işitsel (sesli) sanatlardır. Görsel veya Biçimsel (Plastik) Sanat: Görsel sanat, genellikle gözlerimizin duyumlarını çizgiler, boyalar ve çok sayıda malzeme aracılığıyla algılama sanatı olarak ifade edilir. Sanatçılar görsel sanatta algılama, düşünme ve fiziksel olarak hareket etme sürecinde kendilerini ifade ederler. Sanatın her dalında olduğu gibi sanatçıların da kişisel yetenek, estetik ve eleştirel düşünce geliştirerek özgün çözümler ortaya koyması gerekmektedir. Görsel sanatlara örnek olarak heykel, resim, seramik, baskı, kabartma, karikatür, hat, aydınlatma, cam boyama, ebru, fotoğraf, grafik ve mimari verilebilir. İşitsel (Ses) Sanatları: İşitsel sanatlar, kelimelerin

veya seslerin yeteneğinde meydana gelen sanat dalı olarak tanımlanır. Melodiyle birlikte ortaya çıkan müzik ve edebiyat, işitsel sanata örnek olarak gösterilmektedir. Dramatik Sanat: Bir başka deyişle ritmik ya da hibrit sanat, görsel ve işitsel sanatın bir araya gelmesiyle oluşur. Tiyatro, dans, pandomim, film, bale, opera, gölge oyunu, kuklacılık ve müzikaller gibi hareketi şekillendiren sanatlar olarak tanımlanmaktadır. Bir başka sınıflandırmaya göre sanat dalının çağdaş yorumları vardır. Bu kategori yüzey sanatı, hacim sanatı, uzay sanatı, dil sanatı, ses sanatı, hareket sanatı ve dramatik sanattır. Bu sınıflandırmada dikkate alınan faktörler kalite ve teknolojidir. (Tuzlak, 2004).

Yüzey Sanatları: Kağıt, kanvas, ahşap, cam, kumaş gibi yüzeyleri eni ve boyu olan malzemelere uygulanan bir sanat türü olarak ifade edilir. Resim, fotoğraf, minyatür ve karikatür bu sanat dalının içinde yer alan sanatlardan bazılarıdır.

Hacim Sanatları: Volumetrik sanat, üç boyutlu nesnelere yapılan sanat olarak tanımlanmaktadır. Heykel, kabartma (rölyef), seramik gibi. Mekânsal Sanat: İç veya dış mekânlarla ilgili uygulamalar olarak tanımlanır. Bunun bir örneği mimaridir.

Dil Sanatları: Bu sanat kategorisinde Edebi eserler girmektedir. Örnek olarak ise roman, hikaye, şiir ve mâni verilebilir.

Ses Sanatları: Müzik aletleri de dahil olmak üzere her türlü müzik ve müziği kapsayan bir sanat dalıdır. Müzik, ses sanatı kategorisine aittir.

Eylem Sanatları: İnsanların kendilerini ifade etmelerini beden dili ile ifade ettikleri bir sanat dalı olarak ortaya çıkmıştır. Bale, dans, pandomim bunlara örnektir.

Dramatik Sanatlar: Kişinin kendini ya da bir durumu bir eylem yoluyla betimlediği sanat dalıdır. Örneğin oyunlar, operalar, müzikaller, kukla gösterileri, gölge kuklaları oynatması bulunmaktadır.

2.3.2. Sanatsal Faaliyetler

Sanatsal etkinlikleri tam anlamıyla kapsamak mümkün olmadığı için yaratıcılık içeren hemen her etkinliğe sanatsal etkinlik diyebiliriz. Genel olarak çeşitlendirmek gerekirse resim, tiyatro, sanat eğitimi, opera, müzayedeler, fuarlar, sergiler, konserler, festivaller ve bienaller örnek olarak verilebilir. Tarihsel açıdan bakarsak, müzayedenin anlamı olan müzayede (TDK, 2022) M.Ö. 5. yüzyılda nedime ve kölelerin satıldığı Babil'de ortaya çıktığı, Anadolu'da ise Romalıların Yunanlılardan yağmalanan eserleri ve

ganimetleri müzayedede sattığı bilinmektedir. Bu müzayedeler, 17. yüzyıldan itibaren belirli bir dönem için eskisi kadar popüler değildi. Rönesans döneminde yeniden ortaya çıktığı gözlemlenmiştir (Artun, 2016).

Bienal etkinliğinin adı bienal (yıllık), iki yılda bir anlamına gelen Fransızca terimden gelmektedir. Son zamanlarda dünyada ve ülkemizde sanat dünyasının en popüler etkinliklerinden biri haline gelmesine rağmen dünyadaki ilk örnekleri 1895 yılına kadar uzanmaktadır. Ülkemizde, Uluslararası İstanbul Bienali 1987'den beri düzenleniyor.

Sanatın yaygınlaşmasıyla birlikte müzeler, sanat okulları, müzik merkezleri, konser salonları, özel sanat merkezleri, şirket ve kurumlar farklı amaçlarla sanat faaliyetleri yürütmektedir. Genel olarak, şirketin halkla ilişkiler faaliyetleri nedeniyle hedef kitlenin sosyal sorumluluk ve empatisini artırmaya yönelik halkla ilişkiler ve iletişim departmanları tarafından yürütülen bu faaliyetler Kültür ve Turizm Bakanlığı, il ve ilçe kurumları tarafından yürütülmektedir.

2.3.3. Sanat Eğitimi

Eğitim yoluyla bireyin bilimsel, felsefi ve sanatsal tutum ve davranışlarını ideal ve tutarlı bir yapıya kavuşturmak amaçlanır. Bu şekilde hem bireysel benlik hem de toplumsal yapının felsefi temeli geliştirilir. İnsana yapılan en temel yatırım eğitimidir (Sönmez, 1994). Sanat, bir eser yaratmanın yanı sıra sanat eğitimi olarak topluma aktarılmakta, bu yaratıcı süreç insanlara aktarılmaktadır. Sanat eğitimi, bireylerin sanatsal etkinliklerine rehberlik etmesi ve bireysel sanatsal yönlerini ortaya çıkarması bağlamında da önemlidir. Bireylerin günlük yaşamlarındaki deneyimlerini, duygularını, fikirlerini ve izlenimlerini iletebilmeleri, yaratıcı düşünce ve yeteneklerini ortaya koyarak estetik bir boyut kazanabilmeleri sanat eğitimi yoluyla olmaktadır. Sanat eğitimi ile çeşitli alanlarda sanatsal düşünme, yaratıcılık ve tasarım perspektiflerinin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi amaçlanmaktadır. Sanat eğitiminin tüm alanlarında önemli olan özgün fikirler geliştirme, yaratıcı düşünme ve problemleri farklı şekillerde çözme gibi zihinsel süreçlere odaklanır. Sanat eğitimi ile amaç, sanatın doğasını anlamak ve bireye özgün bir sanat dili geliştirmektir (Çellek ve Soğacak, 2014: 7).

Atatürk, cumhuriyetin başlangıcından itibaren Türk toplumunun eğitim sistemi ve kültürel yapısı üzerinde çalışmalar yapmış, kültür ve sanata değer vermiş ve bu alanları incelemek için kurumlar oluşturmuştur. Bu çalışmalarını Atatürk'ün takip ettiği ve süreci

yönettiği bilinmektedir. Ayrıca İstiklal Savaşı sırasında dahi sanat faaliyetleri yürütecek bir kültür merkezi ve müze sektörünün kurulması çalışmalarına devam ederek, vatanının kurtuluşu kadar bölgeye de değer verdiğini göstermiştir (Dağlı, 2015).

Sanat eğitimi ile paralel olarak bireysel sanatsal yönlerin ortaya çıkarılması aşamasında sosyokültürel çevre, çevresel faktörler ve kişisel beğeniler dikkate alınmalıdır. Bu faktörler göz önünde bulundurulmadan tek bir alana odaklanarak herkese genel eğitim vermek kuşkusuz bir sanat değil, zanaat eğitimidir. Genel sanat eğitimi ise, bireye sanatsal bir bakış açısı kazandırmazken, özgünlük özelliğini de ortadan kaldırır. Bu durumda özgün bir sanatçı olmak kuşkusuz çok zor bir durum olan ve nadir görülen kişisel çabanın bir sonucudur. Yukarıda bahsedilen genel sanat eğitimine örnek olarak kişiselleştirilmemiş eğitim her halükarda TV kanallarında yayınlanabilir. Sosyokültürel ortamdan bağımsız bireysellik içermeyen bu genel eğitimlerde birey olma, bireyselliği bulma ve kendini keşfetme aşamaları eğitimden önce hiç şüphesiz göz ardı edilmektedir (Buyurgan ve Buyurgan, 2007).

Sanat eğitimi ve sanatçı eğitimi örtüşen iki bağlam olmasına rağmen, bir noktada farklıdırlar. Sanatçı eğitimi için sanat eğitimi alırken her sanat eğitiminin istediği gibi sadece sanatçı yetiştirmek değildir. Sanat eğitimi, sanatçı eğitiminin yanı sıra sanatseverlere yönelik eğitimi de içermektedir. Sanat eğitimi sürecinde bireyler kendi zevk ve yeteneklerine uygun bir sanat dalıyla karşılaşabilir ve bu alanı benimseyebilirler. Oysa sanat eğitiminin amacı, hayatı değerli kılmak ve yaşamdan zevk almaktır. Örneğin sanat ve sanat eğitimi, günümüzde insanların kendilerini yaratmak için kullandıkları araçlar gibi görünmektedir. Sanat eğitimi denilince akla kuşkusuz pek çok kurum gelmektedir. Örneğin, sanatçı yetiştirmeye odaklanan müzik ve güzel sanatlar konservatuarları öne çıkıyor. Aslında bu yerlerden sanat eğitimi almaya karar verenlerin meslek olarak sanatı tercih ettiklerini söyleyebiliriz. Müzik Okulu ve Güzel Sanatlar Yüksek Okulu'nun yanında okul ortamında da örgün eğitim yoluyla görsel sanatlar eğitimi de verilmektedir. Ancak okul görsel sanatlar eğitiminin kalitesi ve toplumda sanatı teşvik etmedeki etkinliği derinlemesine tartışılması gereken bir diğer konudur (San, 2000).

Sanat eğitimi konusunda görüşlerini dile getiren birçok sanatçı, sanat öğreticisi ve filozof bulunmaktadır. Sanat eğitimi de sanat gibi kapsamlı bir şekilde ele alınması

gereken disiplinlerden biridir. Sanat eğitimi konusunda farklı görüşlere sahip sanatçıların, sanat eğitimcilerinin ve filozofların görüşleri aşağıda verilmiştir. Çağdaş sanat eğitimi, bireylerin ve toplumların içinde yaşadıkları fiziksel çevreyi anlamalarını, çok yönlü, faydalı ve bütüncül şekillerde etkileşimde bulunmalarını, estetik ihtiyaçlarını karşılamalarını, estetik beğenilerini geliştirmelerini, sanatsal yaratma sürecini yönetmelerini, ifade etmelerini sağlamayı amaçlar. Kendilerini gerçekleştirmek ve bu şekilde sanattan en ideal şekilde yararlanmaktır (Tunalı, 1980).

Sanat eğitimi, sanat ve eğitimin buluştuğu bir disiplin olarak karşımıza çıkmaktadır. Sanat eğitimi farklı sanatsal tekniklerle anne karnında başlamaktadır. Bu süreci sırasıyla, çevreyle ilk tanışma, algılama, görme, ifade etme, tasarlama, yorumlama ve eleştirme süreci takip eder. Sanat eğitiminin asıl hedefi sanatçı yetiştirmek değil, herkesi yaratıcı olmaya yönlendirerek bilgilendirici, bilişsel, duyuşsal ve duygusal sanat eğitiminin ihtiyaçlarını karşılamaktır. Sanat eğitimiyle bireyleri yaratıcı düşünme davranışlarını gerçekleştirmeye teşvik etmeyi, estetik bir bakış açısı kazanmayı ve bu dinamikler aracılığıyla düşünmeyi harekete geçirmeyi amaçlar (Arda, 2000).

2.4. Yerel Yönetimler

Yerel yönetim, kültürel ve sanatsal faaliyetler için toplumun ihtiyaçlarını karşılamaya çalışıyor. Yerel yönetimlerin amaçlarından bazıları, tarihten günümüze insan topluluklarının meydana getirdiği kültürel ve sanatsal mirası korumak, canlılığını sürdürmek, geliştirmek ve yenilemektir. Belediye başkanının seçimi, halka karşı hesap verebilirliği ve duyarlılığı artıran bir unsurdur. Yerel yönetimler bunu kültürel ve sanatsal faaliyetleri desteklemek ve teşvik etmek için itici bir güç olarak almalıdır. Kültür ve sanat kavramında merkezi yönetimin yanı sıra yerel yönetimlere de önemli sorumluluklar düşmektedir. En önemli sorumluluklardan biri, coğrafi bölgelerde yaşayan vatandaşlara yeterli finansal imkânlarla ve uygun araçlara, farklı bakış açılara ve isteklerini ifade etme fırsatlarına sahip olmaktır. Bölgedeki her kesimden ve her mali seviyeden insanın kolay erişim ve katılımını sağlamak en önemli amaçlardan biri olmalıdır (Kaya, 2004).

Tüm sanat dallarının halka açık hale getirilmesi için sokaklarda sanat eserlerinin sergilenmesi, konser ve etkinlikler düzenlenmesi, şiir okumaları, korolar, el sanatları etkinlikleri, tanıtım gibi çeşitli alanlarda çalışmalar yapılmalıdır. Anlayışı toplumun tüm katmanlarına yaymayı amaçlamalıdır. Farklı kültürlerden insanları ortak etkinliklerde

ağırlayarak kimlik duygusu oluşturmak ve şehir hayatından uzak toplulukları şehir kültürüne adapte etmek önemli konulardan biridir (Çeçen, 1986).

Sanat yolu kısmında ise temel kültürel değerlerin yanı sıra ilerici bir vizyona sahip modern ve kaliteli bir sanat ortamı oluşturmak yerel yönetim ve yerel halk için bir kez daha vazgeçilmez bir unvan haline gelmiştir. Yerel halkın moral ve isteği, sanat eğitimi ve organizasyonunun, etkinlik ve etkinliklerin devamlılığı da yaş şartı dâhilinde yerel yönetim tarafından sağlanmaktadır (Pektaş, 1997).

Yerel yönetim, belirli bir coğrafi alan içinde bir topluluğun ekonomik, sosyal ve kültürel sorunlarının, yani ortak ihtiyaçlarının gelişmesini sağlayan ve bu sorumluluğu üstlenen bir kurumdur. Seçmenler, mevcut hükümetin karar alma organını doğrudan seçerler. İdari ve mali özerkliğe sahiptir. Bu bakımdan kamu tüzel kişiliğine sahip demokratik bir yapıdır. İdari özerklik, yerel yönetimlerin, merkezi hükümetin müdahalesi olmaksızın işleri idare etmek için kendi karar alma organlarına sahip olma yeteneğini ifade eder. Mali özerklik, yerel yönetimlerin sorumluluklarıyla orantılı bütçe ve gelirlere sahip olması ve bunları özgürce kullanabilmesi anlamına gelir. Bu, halkın yönetime dahil olduğu yerlerde kontrolü sağlamanın en etkili yolu olarak görülmektedir. Yerel yönetimler, merkezi yönetimin üstlenmediği tüm kamu hizmetlerinden sorumludur (Ertaş, 2016).

Türkiye Cumhuriyeti mahalli idaresi, Anayasada belirtilen kanun ve idari düzenlemelere tabidir. Hukuki metin ayrıca bir dizi uluslararası anlaşma ve sözleşmeyi de içermektedir. Yerel yönetimler, Türkiye Cumhuriyeti Anayasasında "yerel yönetim organları" olarak tanımlanmıştır. Mahallî idare organlarının kuruluş, görev ve yetkileri kuvvetler ayrılığı ilkesine göre kanunla belirlenir (Değişik fıkra: 23/7/1995-4121/12 md.). Mahalli idarelerin seçimleri, 67 inci maddedeki esaslara göre beş yılda bir yapılmaktadır (Mülga ikinci cümle: 21/1/2017-6771/16 md.). Yasaya göre, büyük yerleşim birimleri özel yönetim biçimlerini benimseyebilir. Merkezi idare organı, mahalli hizmetlerin idari bütünlük ilkesine uygun olarak yürütülmesi ve kamu işlerinin birliğinin sağlanması amacıyla kanunla belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde mahalli idare organları üzerinde idari denetim yetkisine sahiptir. "Belirli kamu hizmetlerini yürütmek amacıyla mahalli idareler, Cumhurbaşkanının izni ile kendi aralarında sendika kurarlar ve bunların görev, yetki, mali ve kolluk işleri ile merkezi yönetimle karşılıklı ilişkileri

düzenlenir. kanunla Bu idarelere görev ve sorumlulukları verilmiştir. Oldukça bir gelir kaynağıdır.” (18/10/1982 tarih ve 2709 sayılı 127. Anayasa Kanunu).

ülkemin yerel yönetim sistemi üç bölüme ayrılmıştır: il, şehir ve köy. Üç departman arasında hiyerarşik bir ilişki yoktur. Nüfus kırsal alanlardan kentsel alanlara doğru hareket ettikçe toplumdaki bazı yapısal değişiklikler devam etmektedir. Bu durum muhtarın önemini azaltırken, belediye kavramını genişletmektedir. 1984 yılında metropol modeli oluşturuldu.

Yerel yönetim biçimlerinin de kalkınma planları vardır. Bazı sosyoekonomik programlar kendi coğrafi sınırları içinde geliştirilebilir. Sınırlamalardan biri de "ulusal planların bütünlüğü" ilkesidir. Teknik bir altyapı, düzgün bir organizasyon ve disiplinli bir çalışmadan sonra iyi bir organizasyon altyapısı oluşturulabilir. Bu tür yerel planların geliştirilmesine paralel olarak, ulusal anlamda uygulanması beklenen planların ve devlet yardımlarının istikrarlı bir yapıya kavuşturulması amacıyla bu kurumlar üzerinde bir takım gözetim faaliyetleri yürütülmüştür. Günümüzde kentsel nüfusun artmasıyla birlikte yerel yönetimlerin sorumlulukları ve sorunları da artmaktadır. Bu ajanslar sundukları hizmetleri genişletmek ve iyileştirmek için çalışırken, aynı zamanda artan ve değişen hizmet taleplerini sınırlı kaynaklarla karşılamak için mücadele etmektedirler. Bu nedenle, "yönetim" kavramı giderek daha önemli hale geliyor (Demir, 2006).

Bir yerel yönetimin temel sorumluluklarını tanımlayacak olursak, bulunduğu coğrafi bölgede altyapı ve üstyapı faaliyetlerini yürütmek, yeniden yerleşim ve imar işlerini yürütmek, nüfus kayıtlarını düzenlemek, yerel hizmetlerin inşası için gelir dengesini ve ekonomik harcamaları sağlamak İnşaat (hastaneler) , okullar, mahkemeler vb.), mahalle müfettişleri vb.) ve çevre düzenlemesi (bakım, onarım, temizlik vb.) faaliyetleri nihayetinde sosyal, insani ve kültürel ihtiyaçları karşılayan faaliyetlerdir.

Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü'nün 12 Aralık 2019 tarihli Çalışma Talimatı ve Bakanlığın onayı ile Genel İdare'ye bağlı birimlerin yeniden düzenlenmesi gerçekleştirilmiştir. Genel İdare'ye bağlı daire 6 daire ve 21 şubeden oluşmaktadır (<https://yerelyonetimler.cbs.gov.tr>):

“1-Belediyeler ve Birlikler Daire Başkanlığı

2-Eğitim Hizmetleri, Dış İlişkiler ve Koordinasyon Daire Başkanlığı

3-Mevzuat Daire Başkanlığı

4-Personel Hizmetleri Daire Başkanlığı

5-Projeler ve Teknik Hizmetler Daire Başkanlığı

6-Yönetim Hizmetleri Daire Başkanlığı”

Yerel yönetimler, bu adımların korunması anlamında faaliyet yürüten kurumlar olup, kültürel alanda özellikle kültürel değerlerin korunması ve tanıtılmasında görev ve hizmetlerin ifasında doğru adımlar ve kararlar alabilen en yetkili kurumlardır. kalıntılar ve sanatsal faaliyetlerin gelişimi. Bu faaliyet alanında sadece maddi ve manevi sınırlamalar vardır. Bu bağlamda kültürel alanda hizmetlerin gerçekleştirilmesinde en önemli unsur vatandaşların bilinçlendirilmesi ve destek sağlanmasıdır (Yaslıçimen, 2018).

Yerel yönetimler bu konuda rol oynayabilecek ilk kuruluşlardır. Bütçenin sınırlı kullanımı nedeniyle, mühendislik ve inşaat faaliyetleri gider kaleminin büyük bir bölümünü oluşturmakta, kalan fonlar ise siyasi beklentiler çerçevesinde sanatsal ve kültürel üretimi geliştirmeye yönelik "popüler" faaliyetler düzenlemek için kullanılmaktadır. Yerel yönetimler, birçok ortakla anlaşmalar imzalayarak, bu eksiklikleri gidermek için gerekli mali kaynakları, maddi koşulları ve akademik altyapıyı sağlayarak esnaf eğitimine önemli katkı sağlayabilir.

Sanat akademilerinin tanıtım faaliyetlerinden biri olan kent yerleşmelerinin önemli birimlerinden biri olan kent kavramına “Yerel Yönetimlerden Kent Kültür ve Sanat Etkinlikleri” başlığında değinilecektir. kağıt. Kent insanının kültürel ihtiyaçlarına hizmet eden belediyeler, yasaların ve yükümlülüklerin verdiği sorumluluk ve yetkiler çerçevesinde çeşitli faaliyetler yürütür. Bu hizmetlere örnek olarak kültürel ve sanatsal hizmetleri, halk eğitim hizmetleri, örgün eğitim ve öğretim destek hizmetleri ayrılabilir (Öztaş, 2011).

2.4.1. Belediye-Belediyecilik

Belediyelerin tarihsel seyrine bakmak gerekirse, Belediyelerin mahalli idari, adli ve idari sorumluluklarını yerine getirdiği 1800'lü yılların başına kadar, Selçuklu ve Osmanlı imparatorluklarında şu anda uyguladığımız belediyecilik hizmetlerini sivil toplumun da yürüttüğü bilinmektedir. Belediyelerin yaptığı işlerden bazıları şunlardır;

ticari faaliyetlerin sürdürülmesi, tüccar denetimleri, fiyat denetimleri, şehir temizliği, imar düzenlemeleridir (Ortaylı, 1985).

1854 senesinde "İstanbul Şehremaneti" adlı kanun çıkarılmıştır. Bu hüküm ile birlikte modern anlamda ki ilk belediye teşkilatı İstanbul'da kurulmuştur. Yukarıdaki hükümlere ek olarak, bir ihtisas dairesi de kurulmuştur. Şehremanet, İstanbul; ayrıca kaldırımların yapımı ve bakımı konusunda Bayındırlık Bakanlığı'nı, vergilerin tarihi ve tahsili konusunda Maliye Bakanlığı'nı, ticaret işlerinin yürütülmesi konusunda Ticaret Bakanlığı'nı ve Güvenlik Bakanlığı'nı da bilgilendirmeyi planlıyor. sorunlar hakkında. kamu düzeni ile ilgili. Merkezi hükümet tarafından atanan üst düzey bir yetkili, belediye yönetiminin başı olarak görev yapar. Bu belediyede Şehremaneti Komitesi adında bir komite var. Bu meclise katılanlar daha çok bir danışma kurulu gibi hareket eder, önde gelen devlet memurlarını ve iş adamlarını temsil eder. Bu şekilde oluşturulan yeni belediye için 1855'te on dört nizamname yayınlandı. Zorunlu maddeleri yerine getirme sorumlulukları da Şehremaneti'de yer almaktadır (www.mevzuatdergisi.com).

Cumhuriyetin kuruluşunda 1580 sayılı Kanun çerçevesinde belediyeler yasallaştırılmıştır. Özellikle 1950'li ve 1980'li yıllarda belediye sayısı önemli ölçüde artmıştır. 2019 yılı sonu itibarıyla 1.389 belediye hizmet vermiştir (<https://yereyoneimler.cbs.gov.tr>).

Belediyelerin ve belediye başkanlarının sorumluluk ve yükümlülükleri yasal çerçevede belirlenmiştir. Belediye çalışmaları kamu hukuku ve özel hukuka dayandığından her iki hukuki yapı çerçevesinde faaliyet göstermektedir. Örneğin belediye, kira sözleşmesi akdeden ve vergi mükellefi olan özel hukuk tüzel kişisi olmakla birlikte, vergi toplama ve mahsup etme konusunda da kamu hukuku hak ve yetkilerine sahiptir (Şahin, 2011).

Belediyelerin görev ve yükümlülüklerinden bahsetmemiz gerekir ise bunlardan bazıları şunlardır:

Yıllık hedef, yatırım ve planlar belirlemek, çevre düzenine uygun imar planları yapmak, yol düzenlemeleri yapmak ve bakımını sağlamak, şehre içme suyu şebekesi sağlamak, kentsel bilgi sistemleri oluşturmak, bütün alanlarda sürdürülebilirliği sağlamak, kültür ve tabiat varlıklarını korumak, sosyal kültürel hizmetleri geliştirmek. sayılan (yaşlılar, sağlık merkezleri, kadınlar, engelliler, gençler ve çocuklar için hizmet

birimleri vb.), çeşitli doğal afet önleme ve planlamasının sağlanması, terminallerin inşası ve diğer hizmetler. , ve kapalı ve açık park alanlarını belirlemektedir (Toprak, 2014).

Belediye kavramında belediye hizmetleri kavramını incelememiz gerekir. Genel olarak, vatandaşların ihtiyaçlarını karşılayan ve kamu yararını dikkate alan düzenli ve devam eden faaliyetler, eylemler ve denetimler temel kavramı oluşturmaktadır. Burada en önemli konu, "sosyal devlet" ilkesiyle uyumlu olan sosyal özerklik kavramıdır.

2.4.2. Yerel Yönetimlerin Sosyal Projelerle İlişkisi

Sosyal politika uygulamasının vatandaşların temel haklarına dayanması modern toplumun temel yapısını oluşturmaktadır. Tartışılan konular arasında kentsel yoksulluk, sosyal marjinalleşme ve çeşitli sınıf farklılıkları ele alınmaktadır. Dolayısıyla yukarıdaki “sosyal devlet” ve “sosyal belediyeçilik” kavramlarını sadece sosyal yardımlarla sınırlamak yanlıştır. Hizmetin hangi gruplara nasıl uygulanacağı, projeye yaklaşım gibi sorular profesyoneller tarafından organize edilmelidir. Örneğin tarihten günümüze sosyal sorumluluğumuzu incelememiz gerekirse, STK'ların oluşum ve gelişimini Osmanlı İmparatorluğu'nun kuruluş yıllarına dayandırabiliriz. Buda yaklaşık 700 yıllık bir süreç olduğunu göstermektedir. Bu hizmetlerin kökleri hem "insanlık" hem de tarihimizde yer edinmiş olan bir toplumsal gerçekliktir. Selçuklular döneminde uygulanan "Aşi Birliği" ucuz üretim, ilerici hız ve disiplinli çalışma ile kısa sürede halkın refah ve huzurunu artırmış ve sonraki dönemde Osmanlı Devleti'nin uygulamasına öncülük etmiştir. Bu etiğin doğası birçok çalışma sistemine ilham vermelidir. Bazılarının ayıplı veya defolu mal satmamak, işinde güvenilir olmak, cömert olmak, gelmeyenlere gitmek, çalışanlarını korumak, hataları görmemek, cömert olmak ve paylaşmak gibi bir erdem felsefesi vardır. Çin Cumhuriyeti'nin ilk yıllarında sivil toplum mirası ve dayanışma geleneği çeşitli vakıflar ve loncalar tarafından devralındı. 1950'lerde tek parti sisteminin ortaya çıkmasıyla birlikte, STK'lar ve insan hakları sorunları ilerledi. STK'ların saha ziyaretleri ile toplumumuzun ihtiyaçlarına yönelik farkındalık arttı ve bu faaliyetler belediyelerin sosyal sorumluluğudur. İlkelere yakın bir çerçevede vatandaşlara hizmet sunma stratejisinin ne olması gerektiği sorusuna yanıt vermeyi amaçlayan Avrupa Yurt İçi Kuralı Şartı çerçevesinde verimlilik ve kalite her zaman odak noktası olmuştur. kamu hizmeti. Bu bağlamda kamu hizmetleri yer ve mekânlarda kendini göstermeye

başlamıştır. Üçüncüsü, bu ilke çerçevesinde yerel ile merkez arasında yetki, sorumluluk ve kaynakların aktarımı için model sistemin geliştirilmesidir (Kocaman, 2006).

"Sosyal politika" bu tedbirlere duyulan ihtiyaçla gelişen bir olgudur. Esas olarak devlete ait durum ve demokrasi nedeniyle gelişmeye başladı. Birlikte yaşamamıza ve barışmamıza yardımcı olan bu politikalar "ahlaki ve sosyal" bir gerekliliktir. Sosyal teşvikler, ihtiyaç sahibi vatandaşların korunması, sigortalar bu başlık altında toplanabilir. Sosyal özerklik, bu yapıları sağlayan sosyal etkinliklerin anlaşılmasıdır. Sosyal ve ekonomik statü farklılıkları dikkate alınarak bu çoklu yapının bütünleştirilmesi, tüm vatandaşların sanatın ışığından yararlanabilmesi için önemlidir (Berkün, 2017).

Yurttaşlık kavramının bir uzantısı olan sosyal yurttaşlık yaklaşımına kısaca açıklamakta fayda vardır. Yoksulluk, işsizlik, suç ve benzeri sorunlar ve tüm bu tezahür eden faktörler göz önüne alındığında, belediyelere çocukların, yaşlıların ve engelli vatandaşların yaşamlarının devamlılığı için büyük sorumluluk düşmektedir. "Sosyal belediyeçilik" kavramı, bazı hizmet ve yardımlar da dâhil olmak üzere bu tür sorunların çözümüne aittir. Çocuklar için beslenme, sokak çocuklarının rehabilitasyonu, kreş hizmetlerinin nüfusla orantılı olarak sağlanması, eğitim ve sanat faaliyetleri de sosyal belediyeçilik kavramı çerçevesinde yer almaktadır (Ertaş, 2016).

Gençlere yönelik mesleki eğitim birimlerinin güçlendirilmesinden, "gençlik merkezleri"nin kurulmasından, eğitim ve sanat faaliyetlerinin güçlendirilmesinden, kötü alışkanlıkların önlenmesinden, sosyo-kültürel faaliyetler ve eğlence alanında faaliyetlerin geliştirilmesinden ve çocuklar gibi sporlar. Yaşlılar için sağlık, gıda ve yakacak yardımı, yaşlılar için kurumsal yapılanma ve çeşitli sosyalleşme programları gibi faaliyetlerin düzenlenmesi önemlidir. Engelliler için gerekli rehabilitasyon merkezlerinin kurulması, günlük hayatlarını kolaylaştıracak yer ve yolların düzenlenmesi, mesleki eğitim kurslarının açılması, ihtiyaç sahibi ailelere paket yardım gibi sosyal faaliyetlerin düzenlenmesi çok önemli bir konudur. Sosyal sürdürülebilirlik ve "toplumun durumu" anlayışıdır. Toplumsal sağlık ve esenliğin sağlanması için bu konularda gerekli olan kaynakların sağlanması amacıyla çeşitli ortaklıklar kurulabilir. Bu faaliyetlerin gelişmesiyle birlikte, yerel halkın bu faaliyetlere teşviki ve farkındalığı bir kez daha hassas bir konu haline gelmiştir.

2.4.3. Yerel Yönetimler Tarafından Verilen Kültür ve Sanatsal Eğitimler

2.4.3.1. El sanatları

Ahşap boyama yeni ya da eskimiş herhangi bir ahşap obje boyanarak veya yüzey işleme teknikleri kullanılarak farklı bir görünüme kavuşturulmaktadır. Ahşap boyama tekniği sonsuz renk seçenekleri ile farklı bir dünyanın kapılarını aralamakta, kimi zaman da ham bir objeyle yaşanan mekanlara farklılıklar katılabilmektedir.

Ahşap boyama teknikleri arasında dekupaj transfer stencil boyutlu boya ile uygulama yaprak varak folyo varak kağıt pencere tekniği obje stroke petal porselen beadosphere ile üç boyutlu dekupaj Kontur rölyef pasta ile peçete kabartma tekniği beadosphere ile dekupaj kaplama Sedef tekniği rubon transfer eskimiş deri dokusu ahşap damar görüntüsü vardır. Ayrıca Farklı boyut kazandırma teknikleri arasında çatlatma tekniklerinden mozaik çatlatma klasik çatlatma antik çatlatma timsah kabuğu çatlatma eskitme mumlu eskitme ve alkollü eskitme teknikleri vardır

Ahşap oyma. İslamiyet'ten önce Orta Asya'da yaşayan Türklerin heykel ve oyma eser süslemelerine rastlanmıştır. Bu eserlerde Çin ve Hint sanatının izleri görülmektedir. İslam dininin heykeltraşlığı müsaade etmemesi Müslümanlar ve Türkler arasında ahşap oymacılığı sanatında ilerlemelere yol açmıştır. Abanoz ceviz elma armut sedir gül ağacı çam vb. Gibi ağaçlar üzerine oyma kakma künde kari gibi tekniklerle bezenmiş ahşap örnekleri Selçuklu döneminde gelişim göstermiş Osmanlı imparatorluğu zamanında ise en üst seviyeye ulaşmıştır.

Ülkemizde genellikle şimşir İhlamur meşe ceviz gürgen ve çam ağaçlarından elde edilen ahşaplar üzerinde kesme oyma yüzey oyma üç boyutlu şekillendirme gibi teknikler uygulanmaktadır.

Ahşap yakma sanatı tarihin eski zamanlarına dayanmaktadır. Ahşabı yakarak yazı yazma tekniği olan pirografi adını Yunanca pur (ateş) ve grapho (yazı) kelimelerinden alır. Yine ahşabı yakarak çizim yapma tekniği olan pirogvatür de benzer biçimde isimlendirilmiştir.

Yakma işlemeyi kavak ağacından hazırlanmış zemin ya da mdf üzerine ısı çıkartan uygun bir alet veya makine(havya) aracılığıyla ahşabı yakmaya-dağlamaya dayanır. Ahşabın yakılmasında kullanılan aletin veya makinenin ısısına göre farklı tonlar elde edilebilir ve sepya olarak bildiğimiz kahverengi siyah tonlarda bir sonuca ulaşılır.

Kağıt rölyef son yıllarda yaygınlaşan ve estetik görüntüsü olan kağıt rölyef birden çok kağıt katmanın üst üste özel tekniklerle bir araya getirilerek derinliği olan üç boyutlu tablolar oluşturulması ile tanımlanır.

Bir fotoğraf ya da posterin tek tek kesilerek en arka planda ön plana çeşitli malzeme destekleri ile üst üste yerleştirilerek tekrar bir araya getirilmesi işlemidir. Asıl amaç orijinali korunarak kabartma oluşturmaktır.

Takı tasarımı takının tarihi insanlığın tarihi kadar eskidir. İlk takılar dinsel ve büyüsel anlamlar taşıyıp kabile simgeleri olarak kullanılıyordu. Malzeme olarak deniz kabuğu hayvan dişleri ve yumuşak taşlar tercih edilmiştir.

Günümüzden 7000 yıl öncesinde ise ilk maden takılara rastlanmıştır. Zamanla altın gümüş ve kurşun gibi madenlerin bulunmasıyla takı yapımında malzeme çeşitliliği artmıştır. Kıyafetlerin tamamlayıcı unsuru olan takıların en yaygın kullanılanları küpe yüzük kolye bilezik ve broşdur. Hatta erkeklerin kullandığı tesbihlerde takı grubuna dahil edilmektedir.

2.4.3.2. Geleneksel El Sanatları

Çini toprağın pişirildikten sonra şekil verilip kap-kacak, duvar panosu ve dekoratif ürünler üretilmesine dayalı bir el sanatıdır. Aynı zamanda endüstriyel ürün olan fayans koro gibi eşyaların süslenmesinde de kullanılır. 1000 yılı aşkın bir geçmişe sahip olan çini sanatı Selçuklular döneminden başlayarak mimari süslemeler de kullanılmış Osmanlı döneminde de devam etmiştir. Osmanlı döneminde özellikle mavi turkuaz lacivert ve siyah renkleri ağırlıktadır ve daha çok geometrik desenler kullanılmıştır. 16. Yüzyılda İnk'teüretilen çinilerde kayıta artmış kırmızı yeşil kahverengi gibi renklerin kullanımı başlamıştır.

Dekorlama anlamına da gelen çini işleme bisküvisi yapılmış pişirilmiş seramik yüzey üzerine desen çizilip çini bovalarıyla boyandıktan sonra sır denilen yüzeye ince camsı parlaklık sağlayan tabaka ile kaplandıktan sonra 800-930 derece arasındaki ısıda fırında pişirilir.

Ebru Farsçada bulutumsu anlamına gelen ebere kökünden türetilen kelime olan Ebru bir tür kağıt süsleme sanatıdır. Ebru da kullanılan tüm malzemeler doğadan elde edilmektedir. En önemli özelliği ise bir sonraki denemede asla öncekinin aynısı

yapılamamasıdır. Ebru yapımında kullanılan su suya yapışkan bir kuyruk vermek için kullanılan bitkisel bir zam olan kitre ile hazırlanır. Toprakta elde edilen farklı renklerdeki oksitler sığır ödü de su ile karıştırılarak boyalar hazırlanır. Öd kullanılmaktaki amaç boyanın kitreli su yüzeyine çökmeden yayılmasını ve birbirine karışmasını önlemektir. Ebru metalden yapılan tekne adı verilen tepsi içine yayılan kitreli su üzerine hazırlanan boyalarla güldalı at kılından yapılmış fırçalarla serpmeye işlemi ile metal uçlu bizden çubuklarla ve tarak da şekillendirilen suya resim yapma sanatıdır.

Klasik Ebru çeşitleri Battal tarama (gelgt), şal Taraklı akkase kumlu kılçıklı yazılı Hatip çiçekli koltuk ve bülbül yuvası ebrusu olarak sıralanmaktadır. Günümüzde Ebru kitap ve defter kabı olarak farklı kumaş seramik-çini cam deri ahşap ve keçe üzerine kullanılmaktadır.

Hüsn-i hat Arapça harflerle oluşturulan güzel yazı yazma sanatıdır. Hat Arapça çizgi demektir ve 600 yıl ile 10 yıl arasında gelişme dönemi ile ortaya çıkmıştır. Kûfi (köşeli) Yuvarlak, nesih sülüs Rika tevki adlarında 6 tane yazı türü vardır. Osmanlı yazı sanatında Hattat hafız Osman Efendi İsmail efendi Mustafa rakım efendi Mahmut Celalettin efendi Mehmet Şevki efendi tarzında ekoller vardır.

Hat sanatında ha geçmişte kullanılan malzemeler küçük değişikliklerle Bugün de kullanılmaya devam etmektedir. Kullanılan ana malzemeler arasında kamış kalem aherli kağıt is mürekkebi yer alır. Uncharted kullanılmak istenmediği zamanlarda kağıt yüzeyi nişasta ya da yumurta akı ile ahar denilen kaplama yapılır. Yüzeyde parlaklık sağlanmak isteniyorsa da akik taşı ile mührü denilen parlatma yapılır.

Minyatür çok ince fırçalarla işlenmiş Küçük boyutlu resim sanatıdır. Bitki hayvan insan ve mekan tasvirleri içerir. Minyatür kelimesi kırmızı boya olan minimumdan üretilmiştir. Doğudan başlayıp hızla batıya yayılan minyatür kitapları resimlemek amacı ile yapıldığından küçük boyutudur. Çevresi genellikle tezhip denen bezeme ile süslenir.

Osmanlı döneminde nakkaş adı verilen minyatür sanatçıları Mısır resmini andıran minyatürler yapmışlardır. İlerleyen zamanlarda üç boyutlu mekan denemeleri kadın ve erkek modele bakarak çalışma padişah portreleri gibi örnekler çalışılmıştır. 18. Yüzyıl sonlarından itibaren tahta çıkış bayramlaşma meclis sarayda kabul hilat verilmesi Divan toplantısı Topkapı sarayı saray dışı hayat otağda kabul şenlikler ve spor gösterileri cenaze

padişah portreciliği savaş ve kuşatma alvey döner genç tesviyeciliği peygamber öykülerinde semceler konuları işlenmiştir

Tezhip Arapça zehep altın kökünden türemiş olup alıntılama anlamına gelir. Stilize edilmiş bitki formları ya da desenlerden oluşan simetrik tasarımlardır. Genellikle hat sanatının etrafını benzetmek amacı ile uygulanmaktadır. Kanuni Sultan Süleyman dönemi zahriye serlevha sure başları ve hatime sayfalarında zengin işçilik uygulanıp altın kullanılan Zirve dönemidir. Rumi paçayı yaprak palmet Lotus zencerek bulut ağaçlar yemişler geometrik kompozisyonlar tezhipte kullanılan motifler arasındadır. Zahriye sahifeleri Serlevha başlık sahifeleri sure başları hatime sahifesi duraklar kenar suyu ve cetveller güller işe tezhip türleri arasındadır. Desen uygulamasında han kağıt kullanılmak istenmediği zamanlarda kağıt yüzeyi nişasta ya da yumurta akıyla ahar denilen kaplama yapılır yüzeyde parlaklık sağlanmak isteniyorsa da akik taşı ile mührü denilen parlatma yapılır. Kağıt kimi zamansa çaylı kahveli su içinde yatırılarak kağıdın koyu renk alması sağlanır. Ana malzemesi altın olan tezhipte ayrıca kök ve toprak boyalarda kullanılır.

2.4.3.3. Plastik Sanatlar Heykel

Sanatsal bakış açısı ile meydana getirmiş insan hayvan ve nesnelere üç boyutlu formlarıdır. Yapılan kazılar sonucunda mermer ağaç taş pişmiş toprak ve madenden yapılmış birçok heykelciliğe rastlanmıştır. Tarihi çağların ilerlemesi sanata bakış açısını değiştirmiş ve malzeme çeşitliliği nedir artırmıştır heykelcilikte modelleme biçimlendirme yontma birleştirme ve döküm gibi teknikler vardır. Taş ve ahşap malzemeler yontularak kil plasterin gibi malzemeler modellendirilerek alçı polyester bronz gibi malzemeler döküm yapılarak heykeller oluşturulur. Büst rölyef ve tors ise heykel türleri arasındadır. Mimari ile bağlantısı olan heykel sanatı son yıllarda mekansal kurgu kurgulamalar ve yapısal anahtarla alanını genişletmiştir.

Kil şekillendirme doğadan elde edilen kirlili çeşitli mineral ve kimyasallardan oluşmaktadır. Çıktığı bölge ve iklimsel farklılıklardan dolayı rengi renkleri değişim gösterir. Yapı itibariyle de su çekme Bey nemli kalma özelliğine sahiptir. Böylelikle kolay şekillendirilen bir maddedir. Heykel ve seramik sanatının ana maddesi olan ki özellikle gelişim çağındaki çocukların hem zeka hem de kas gelişimi açısından önemli bir şekillendirme maddesidir.

Seramik yüksek ısıda pişirilmiş topraktan yapılan ürünler anlamına gelen seramik günümüzde sanatsal açıdan gelişim göstermiştir. Seramik ve insanların günlük ihtiyaçları olan yiyecek ve içecekleri muhafaza etme zorunluluğundan doğmuştur. Yüzyıllar boyunca gerek kap kacak gerekse endüstriyel ürünler olarak üretilmesi süreklilik göstermiştir. İlk örneklerine Anadolu'da rastlanmıştır günümüzde ise dekoratif ürünler olarak da gelişim gösteren seramik elle şekillendirme kalıpla çoğalma presleme döndürme ve döküm teknikleri kullanılarak şekillendirilmektedir. Şekillendirilen ürünler kurutulduktan sonra bisküvi pişirme yapılarak sıralama dediğimiz renklendirme aşamasına hazır hale gelir. Çamur ve sır mukavva mukavemetine göre pişirme derecesi farklılıklar gösterir. Sır metal oksitler den oluşan ve renk vermeyen yarayan kimyasal bir isimlerdir. Sır ürünlere fırça dökme daldırma ve püskürtme yöntemi ile uygulanır ve gerekli ısıda 2. pişirimi yapılır.

2.4.3.4. Müzik ve Gösteri Sanatları

Türklerin en yaygın müzik aleti olan bağlama telli bir çalgıdır ve kaynağının Orta Asya olduğu söylenir. Yörelere ve boyutlarına göre çura çöğür kısa saplı bağlama tambura divan sazı ve meydan sazı olarak türleri vardır.

Bağlama tekne göğüs ve SAP olarak üç kısımdan oluşmaktadır. Teknik kısmı son yıllara kadar dut ağacından yapılmasına rağmen artık fabrikasyon üretim ve düşük maliyet için ardıc gürgen gibi ağaçların yönelinmiştir. Kullanılan tekniğe göre mızrap ve parmaklarla çalınır. Parmaklarla çalma çektiğin eşarp eve dövme denir. Ayrıca Kara düzen bağlama düzeni misket düzeni müstezat olarak adlandırılan akortların çalınış düzenleri vardır.

Gitar parmakla veya pena ile çalınan sap üzerinde ses perdeleri olan telli bir çalgıdır. 6 telli bir enstrümandır. Hitit ve Asurlara ait kabartmalardan gitara benzeyen telli çalgılara rastlanmıştır. Hemen hemen her tür müzikte kullanılır. Klasik akustik elektro bas perdesiz lap steel 7 telli 12 Telli veissenborn ve jazz gitar olmak üzere türleri vardır. Sap köprü eşik manyetik tremolu kollu kısımlarından oluşur.

Keman violin ailesinin en yüksek tonda çalan en ince sesli ve en küçük boyutlu üyesidir. Dört Telli bir çalgıdır. Ensesine en yakın enstrümandır. Govde sap kısmından oluşur. Arşe adında yayı vardır. Arşide atkılı ya da misina kullanılır. Yay

düzgünleştirmek ve sesi güzelleştirmek için arşeye reçine maddesi sürülür. Viyola viyola viyolonsel ve telli kontrbas olmak üzere çeşitleri vardır.

Ney üflemeli bir çalgıdır. Kargo denilen kamış türünden yapılır sarı renkli sert ve sık lifli kamış olmalıdır akortlarına göre çeşitli boyutlarda olan ney 9 boğum da meydana gelmiştir başpare ve parazpare ölümlerinden oluşur.

Mesnevi ilk 18 beyit içinde neyden bahseder. Bolahenk nısıfiye bolahenk süpürge mabeyni süpür'de neymüstahsen Yıldız ne kız ne kız Mansur mabeyni Mansur ney Mansur şah mabeyni şah ney Davut ney bolahenk mabeyni bolahenk ney olmak üzere çeşitleri vardır. Türk tasavvuf müziğinin baş sazıdır. Ney üfleyen sanatçıya ne denir.

Piyanotuşlu bir çalgıdır ve ses teller aracılığıyla elde edilir diğer telli çalgıların aksine ne tellere bir yay sürme ne de mızrap yardımı ile ses çıkartan bir çalgıdır. Keçe ile kaplanmış tokmaklarını tele vurması ile ses çıkartın dan dolayı telli çalgılar grubunun tokmaklı çalgılar kategorisindedir.

Klasik ve caz müzikte yaygın olarak kullanılır solo performanslar oda müziği eşlik bestecilik ve prova için oldukça uygun bir enstrümandır. 88 tuşludur 36 siyah 52 ana eserler olan beyaz tuşlardan oluşur. Piyano genel olarak konsol kuyruklu ve elektro olarak üç gruba ayrılır. Mobilya tahtası şase ses tahtası teller ve akort çivileri pedallar klavye ve mekanizma bölümlerinden oluşur mekanizma ise mekanik balkon alt mekanik ve çekiç bloğu bölümlerinden oluşur.

Ud teli bir müzik aletidir kimi kaynaklarda udu icat edenin Farabi olduğu söylenir fakat daha önceki dönemlerde minyatür ve kabartmalarda da ud ve benzeri telli çalgılar görülmüştür. Ud tekne göğüs sap burguluk ve teller olmak üzere 5 bölümden oluşur.

Teknik kısmı genellikle maun ceviz rengi koduk kelebek erik veya ceviz ağaçlarına. Önceleri erkek Kartal kanadından yapılan mızrap bugün yerine esnek ve sağlam plastiklere bırakmıştır icra eden sanatçıya udi denir.

Yan flüt yanlamasına çalınan metalden ya da tahtadan yapılabilen üflemeli bir çalgıdır. Orkestra ve bandolarda sıkça kullanılır.

Baş gövde ve kuyruk olmak üzere üç bölümden oluşmaktadır baş bölümündeki üfleme deliğine ağızlık denir yan flüt ağızlığı çalgıcının alt dudağına dayalı sağ omzuna yana iyi mi şekilde çalınır. Zamanla tuş sayıları artırılarak daha çok ses elde edilmek

istenmiştir pikolo flüt alto flüt flüt gibi enstrümantal enstrümanlarda yan flüt ailesindedir.

Sahne sanatları diksiyon seslerin sözcüklerin vurguların anlam ve coşku duraklarının hakkını vererek söyleme biçimidir. Güzel ve etkili konuşma da seslerin doğru çıkarılması önemlidir. Bu yüzden diksiyon eğitimi ses organlarının doğru sesleri çıkarabilecek şekilde eğitmenleri üzerinde odaklanır. Türkiye’de seslerin çıkarılması yörelere göre farklılık gösterir eğitimde İstanbul Türkçesi esas alınarak seslerin gerektiği gibi çıkarılabilmesi için ses aletlerinin gırtlaktan başlayarak dil dudaklar çene ve buruna kadar tüm ses aletlerinin eğitilmesi gerekir. Doğru nefes almak sesin etkili kullanımı vurgu tonlama ulama durak sık yapılan yanlışlar diksiyonun alt başlıklarıdır.

Drama kurgusal bir esere dayalı oyuncular tarafından canlandırılan bir anlatım türüdür. Bir sözcüğü kavramı davranışı Fikri yaşantı ya da olayı tiyatro tekniklerinden yararlanarak oyun ya da oyunlar geliştirerek öyküleştirmektedir. Grup olarak yapılan bir etkinliktir.

Dramada sıklıkla kullanılan kavramlar arasında yaratıcılık dramatik oyun dramatisasyon rol oynama doğaçlama iletişim etkileşim vardır drama ile play düşünür plan yapar organize eder ve düşüncesini eyleme dönüştürerek uygular. Kurabilme gibi yeteneklerini geliştirir.

2.4.3.5. Seslendirme Eğitimi

Etkili doğru ve renkli bir konuşma ancak diksiyon ve fonetik kurallarına uyarak gerçekleşir bunun için öncelikli olarak diksiyon kurallarının öğrenilerek kelimelerin doğru telaffuz edilmesi ayrıca tonlama ve vurgulamalara hakim olması gerekmektedir. Bu nedenle seslendirme eğitimini almadan önce diksiyon eğitim alınması zorunlu tutulmaktadır.

Seslendirme eğitimi kapsamında ilk olarak diyafram destekli doğru bir konuşma temposu ve enerjik ses tonu ile anlaşılır konuşma üzerine çalışmalar gerçekleştirilir. Bu çalışmalar konuşmada ses kullanımı araştırmaları vurgulama tonlama ve Duygu aktarımının bir anlatım bütünlüğü içinde sağlanmasını amaçlayan alıştırmalardır bu eğitimin ayrıcalığı stüdyo ortamında uygulamaları da içermektedir içermesidir. Eğitim sürecinde şehir makale kitap film belgesel tiyatro traktörü reklam fragman ve benzeri metinlerin seslendirmeleri yapılmakta ve hatalar uygulamalar üzerinde düzeltilmektedir

Tiyatro Yunanca görmeyeli anlamına gelen tiyatro bir sahnede seyirciler önünde oyuncuların sergilenmesi amacıyla hazırlanmış gösterilerdir Ağrı resimlerinde ellerine ve yüzlerine hayvan posteri geçirmiş insanların ritmik hareketler yaptığını rastlanmıştır. Bunlar maske ve kostüm kullanımının böylelikle tiyatronun ilk örnekleri sayılır.

Tiyatro bir sahne sanatıdır ve oyunun sahnede seyirci önünde oynanması amaçlanmıştır. Tiyatro metinleri yazan kişiye oyun yazarı(müellif) oyunu sahnede canlandıran kişiler ise oyuncu denir. Eserin sahnelenmesinde görev alan sahne amiri dekor ve kostüm sorumlusu ışıkçı ve suflör gibi yardımcı elemanlar da vardır tiyatro eserlerinin trajedi komedi Opera pandomim tuluat Operet müzikal kale revü türleri vardır

Şan eğitimi bireylere konuşma veya şarkı söylemenin seslerini doğru etkili ve güzel kullanabilmeleri için gereken davranışların kazandırıldığı ve içinde konuşma şarkı söyleme gibi alt ses eğitime basamaklarını barındıran disiplinlerarası özel bir alan eğitimidir. İnsanda ses sistemi duruş solunum geliştirici çalışmalar diksiyon ve çıkıcı diziler şan eğitiminin içinde yer alır. Şan eğitimi her tür müzik eğitimi ve her düzeydeki eğitim aşamasında uygulanır. Uygulandığı müzik eğitimi tür düzey ve amacına göre ses eğitimi türleri şan şarkı söyleme eğitimi koro eğitimi ve konuşma eğitimi gibi isimler alır dil ve konuşma bozukluğu yaşayan bireylere de uygulanan bir eğitimidir.

2.4.3.6. Korolar

Türk Halk müziği Türkiye'deyim çeşitli yörelerinde farklı ağızlar ve formlarda söylenen Türkçe yöresel müziklerin tümüdür. Koroda müziğin temel öğeleri Türk Halk müziği terimleri türkü uzun hava bozlak semah gibi Türk Halk müziği formlarının uygulamalı olarak icrası yapılmaktadır.

Türk halk müziğindeki eserleri müzik teknik ve teorilerini ve ait olduğu yörenin tavrına uygun olarak okuyabilme becerileri kazandırmaya amaçlamıştır. Halk müziği'nin titizlikle seçip icra ederek Anadolu müziğinin gelecek nesillere aktarımını sağlamaya çalışmaktadır.

Türk sanat müziği çeşitli İhsan müziklerinin oluşturduğu zengin birikime dayanan Osmanlı müzikçilerin ürünü olan makamsal bir müziktir ve kültür miraslarımızdandır.

Türk müziği makamsal çalgısal sözel ve düzlemsel unsurları ile özel bir mevkiye sahiptir koroda müziğin temel öğeleri makamlar notalar notaların ses ve süreleri eserler

üzerine uygulanır. Türk musikisi nazariyatı ve usulleri solfej çalışmalarını titizlikle icra ederek Türk müziğinin gelecek nesillere aktarımını sağlamayı amaçlamıştır

İslam'daki tasavvuf felsefesine uygun olarak eğlendirmek için değil insanın Allah'a olan kulluğunu farkına varmasını sağlamak için yapılan bir müzik türüdür. Tasavvuf müziği dini duyguların ilahi olarak seslendirilmesidir koroda müziğin temel öğeleri ilahi şugul durak nefes mersiye temcid tevşih kaside gibi tasavvuf musikisinin formlarının eserler içinde uygulamalı olarak icrası yapılmaktadır temel enstrümanları bendir ve neydir.

2.4.3.7. Görsel Sanatlar

Fotoğraf Yunanca ışık ve çizmek sözcüklerinin birleşmesinden oluşan bir terimdir. Fotoğrafçılık kamera ile ışığı hassas bir yüzey üzerine kaydederek görüntü oluşturma işidir. Nesnelere oldukları gibi gösteren kalıcı bir görüntü elde etme Yöntemidir 19. Yüzyıl başında icat eden fotoğrafın kamera yoluyla ayrıntı yakaladığı görülmüştür. Fotoğraf makineleri ve ayarları temel fotoğraf çekimi stüdyo fotoğrafı belgesel deneysel kurgulanmış fotoğraf karanlık oda teknikleri fotoğraf sunumu ve gösterimi gibi alanlarda bilgi sahibi edilen bir eğitim alanıdır.

Grafik tasarım çıkış noktası modern yaşama geçiş fotoğrafın keşfi ve resim sanatının farklı yöne doğru ilerlemesi ile grafik katalog ve afiş öne çıkmaya başlamıştır gazetelere baskılar gravür yöntemi ile yapılırken baskı tekniklerinin ilerleyip tipografinin önem kazanmasıyla grafik tasarım resimden ayrı bir sanat dalı olarak ortaya çıkmıştır grafik tasarım bir düşünceyi görselleştirmek için metnin ve görselin algılanabilir ve görülebilir bir düzlemde iki ya da üç boyutlu olarak oluşturulmasıdır

Bir mesajı görsel yolla belli bir hedef kitleye ulaştırmak amacıyla logo afiş büyük boy sokak Eskişehir billboard basın ilanı ambalaj kitap dergi tanıtım filmleri çizgi film gibi tasarımları yazılı ve görsel elemanlarla sanatsal ölçüler içinde tasarlayıp çizmek amaçlanır görsel sanatların temel ilkeleri olan hizalama denge karşıtlık vurgulama hareket görüntü oran yakınlık tekrarlama ritm ve birlik geçerlidir

Karakalem çizim kurşun kalem ya da kömür füzen ve çizilen resim sanatıdır çoğunlukla portre çiziminde kullanılan teknik manzara natürmort ve soyut çalışmalarda da tercih edilmektedir hobi amacıyla çalışıldığı gibi görsel sanatlar eğitiminin başlangıç ve temel aşaması olan karakalem çizim gerçeklik olgusunun en kalıcı tekniğidir

Karalama tonlama ve gölgelendirme olarak çalışana göre değişen yöntemleri vardır ışık etkisi oluşturmak içinse hamur silgi kullanılmaktadır

Temel sanat eğitimi çizgi form renk 3 boyut mekân görsel algılama ve inceleme ile ilgilenen bir sanat etkinliğidir. duyu ve düşünceleri sanatın resim heykel gibi farklı alanlarını kullanarak ortaya çıkarmayı amaçlayan faaliyet özellikle 6-12 yaş grubu arası çocukların görsel algısı sosyal ve duygusal gelişiminde faydalıdır ayrıca atık malzemeleri sanat eserine dönüştürme konusunda da çocuğun ufkunu açan bir etkinliktir.

Yağlı boya resim tarih öncesi devirlerde mağara duvarlarına hayvan kanı ile yapılan tasvirler renkli resimlerin ilk örnekleridir teknolojinin gelişmesi ile birlikte boya ve renk çeşitliliği artmıştır yağlıboya bir koruyucu olarak veya dekoratif Gaye ile bir yüzeye tatbik edildiği zaman o yüzeyde kalıcı ve sert bir film tabakası meydana getiren boya türüdür yağlı boya resmi s herhangi bir yüzey üzerine çizgi ve renklerle yapılan resim sanattır günümüzde yüzeyde sadece renk değil yardımcı eleman olarak farklı malzemeler de kullanılmaktadır özellikle manzara ve natürmort uygulamalarında tercih edilen yağlı boya resimlerde kolay kuruma ve uygulama açısından alternatif olarak guaj ve akrilik boya kullanılmaktadır

BÖLÜM III

MALATYA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ SANAT VE EĞİTİM MERKEZİ (MABESE) MESLEK VE EĞİTİM KURSLARI

Malatya Büyükşehir Belediyesi Kültür ve Sosyal İşler Dairesi Başkanlığı Sanat Etkinliği Şube Müdürlüğü bünyesinde eğitim veren ve 2009 yılında faaliyete başlayan MABESEM (Sanat Eğitim Merkezi), 1600 m²'lik kapalı sergi alanı, 27 atölyesi, 2 prova sahnesi ve 200 kişilik çok amaçlı salonu ile hizmet vermektedir.

Kurulduğu günden bu yana Tiyatro etkinliklerinde 310 bin, müzikal etkinliklerde 380 bin, Sesli Eser prodüksiyonlarında 180 bin, sergilerle 260 bin ve Milli Eğitim Bakanlığı onaylı 36 farklı dalda eğitim veren 75 çapraz kurs ile 41 bin sanatsevere hizmet sunmuştur.

3.1. MABESEM’de Sanatsal Etkinlikler

3.1.1. Tiyatrolar

2011 yılında kurulan Malatya Büyükşehir Belediyesi Şehir Tiyatrosu (MBŞT), 71 farklı teatral etkinliği 580 kez sahneleyerek 210.000 izleyiciye ulaşmıştır. Salon oyunlarının yanı sıra, Seyyah Sinema ve Tiyatro Tırı ile de ilçe ve mahallelerde gezerek seyircisiyle buluşan MBŞT, beş yıl içerisinde 290 amatör tiyatro oyununa, dekor ve kostüm yardımında bulunmuştur. MBŞT koordinesinde üretilen sesli eserler ise; yurt çapında radyolar ve sosyal medya üzerinden 150.000 dinleyiciye ulaşmıştır.

3.1.2. Konservatuar

2013 yılında faaliyetlerine başlayan Malatya Büyükşehir Belediyesi Türk Halk Müziği Korosu'nun kuruluşunu, aynı yılın sonunda kurulan Malatya Büyükşehir Belediyesi Türk Sanat müziği Korosu takip etmiştir. 2014 yılında Malatya Büyükşehir Belediyesi Türk Musikisi Korosu ve 2015 yılında ise Malatya Büyükşehir Belediyesi Çocuk Korosu dinleyicisiyle buluşmuştur. Son olarak 2016 yılında öğrencilerine kapılarını açan Malatya Büyükşehir Belediyesi Türk Müziği Konservatuarı (MBTMK), kurumumuzun bünyesinde devam eden icra ve eğitim faaliyetlerini tek çatı altında toplamıştır.

3.1.3. Sergi

Bünyemizde eğitim veren resim ve geleneksel el sanatları kurslarından; eğitimci ve kursiyerler tarafından üretilen eserler, Sanat Merkezimizin sergi alanı başta olmak üzere Büyükşehir Belediye Binası, AVM, fuarlar, okullar vb. alanlarda düzenlenen sergilerle periyodik olarak vatandaşlarımızın beğenisine sunulmaktadır. Sanat Merkezimizde bulunan 1600m²'lik sergi ve fuaye salonumuzun açılışı; Nisan 2015'te Malatya Büyükşehir Belediyesi ve TBMM Milli Sarayların ortaklaşa gerçekleştirdiği "Kenz-i Mahfi Sergisi" ile gerçekleştirilmiştir.

Resim 1. MABESEM'DE Düzenlenen Sergi

Resim 2. MABESEM'DE Düzenlenen Sergi

3.2. MABESEM’de Yaşam Boyu Öğrenme Kapsamında Verilen Kurslar

3.2.1. Ahşap Boyama

Ahşap boyama kursu, MABESEM’de Sabah grubu, öğleden sonra ve akşam grubu olarak üç ayrı zaman diliminde verilmektedir. Ahşap boyama kursu, yaş grubu olarak 16 yaş ve üzerine hitap etmektedir. Genellikle kadın kursiyerin ağırlıklı olarak katıldıkları ahşap boyama kursu, kursa katılan kişilerin zamanını değerlendirmesini, kursun alanının gerektirmiş olduğu temel yeterliliğe sahip olmaları ve ilerideki yaşamlarında meslek kazanmasına olanak sağlamaktadır (Milli Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü [MEB], 2008: 5-6).

Resim 3. MABESEM’de Ahşap Boyama Kursu

3.2.2. Ahşap Oyma

Ahşap oyma kursu hafta içerisinde akşam kursu, öğleden sonra iki program olarak verilmektedir. Ahşap oyma kursu ile ahşap malzemeyi makinede ve elde kesme, yüzey oyma, dekupe oyma, teknik resim uygulaması, delme ve birleştirme yapma gibi çeşitli tekniklerle ilgili beceri ve bilgilere sahip kursiyerler yetiştirmek hedeflenmektedir. Yetişkin kursiyerlerinin katılabildiği ahşap oyma kursu farklı ağaç yapılarında örneğin ıhlamur, gürgen, kavak, çam, ardıç, üzüm, ceviz rölyef kabartma veya üç boyut olarak yansıtılmaktadır (MEB, 2018: 2). MABESEM’in ahşap atölyesinde verilen kurs kursiyerlerinin meslek edinmesine katkı sağlamaktadır.

Resim 4. MABESEM’de Ahşap Oyma Kursu

3.2.3. Ahşap Yakma

Ahşap yakma sanatı MABESEM’de iki farklı zaman dilimi içinde verilmektedir. Hafta içi tam gün ve hafta sonu tam gün olarak düzenlenmektedir. Katılan kursiyerlerin yaş grubu 16 yaş ve üzerinden kursa katılan kursiyerlerin cinsiyet farkı gözetilmemektedir. Ahşap Yakma kursu ile kursiyerlerin iş sağlığı ve güvenliği konusunda temel düzeyde bilgiye sahip olmaları, geometrik formlar ile tasarım ilkelerine uygun şekilde yüzey düzenleme ve bezemeleri yapmaları, açık-koyu ile nesnelere hacim vermeleri, dokulu obje etütleri ile yüzey üzerinde özgün doku yorumu yapmaları ve ahşap yakma teknikleri ile ürün oluşturmaları amaçlanmaktadır. Yine ahşap yakma kursunda da meslek kazanımı ve kursiyerlerin maddi gelir kazanımları yönünde olumlu katkı sağlamaktadır (MEB, 2021: 2).

Resim 5. MABESEM’de Ahşap Yakma Kursu

Resim 6. MABESEM’de Ahşap Yakma Eseri

3.2.4. Kağıt Rölyef

Kağıt rölyef kursu MABESEM (sanat merkezi) de hafta içi/ tam gün olarak verilmektedir. Kağıt rölyef kursuna genellikle bayan kursiyerler katıldığı bu kurs yine 16 yaş üzerine hitap etmektedir. Kağıt Rölyef kursu ile kursiyerlere temel seviyede iş sağlığı ve güvenliği eğitimi, geometrik tasarım ilkelerine uygun bezeme ve yüzey düzenlemeleri, nokta ve çizgi elemanlarını kullanarak yüzey düzenlemesi yapmayı, hacimlendirilen nesnelere ile yüzey düzenlemesi yapmayı ve kağıt rölyef ürünü ortaya çıkarmaları amaçlanmaktadır. Kağıt rölyef kursuna katılan kursiyerlerin MABESEM'in sunduğu ferah atölye ortamında kursiyerlerin meslek kazanımı ve kursiyerlere maddi geri dönüş sağlanmıştır (MEB, 2018: 2).

Resim 7. MABESEM’de Kağıt Rölyef Kursu

3.2.5. Takı Tasarım

Takı tasarım kursu 16 yaş ve üzerine hitap etmektedir. Genellikle bayanların katıldığı takı tasarım kursu kursiyerlere farklı tasarım yapma ve meslek kazandırma yolunu açmıştır. Takı tasarım kursu ile kursiyerlere takıların tarihi hakkında bilgi vermek, tasarım ilkelerine uygun şekilde tasarım panosu hazırlamalarını sağlamak, makrome temel düğümünü atmayı öğretmek, örme, misina örme ve çivi çeşitleri ile takı yapmayı öğretmek amaçlanmaktadır (MEB, 2018: 2).

Resim 8. MABESEM’de Takı ve Tasarım Kursu

3.2.6. Çini

Çini kursu (MABESEM) sanat merkezinde üç farklı saat diliminde kursiyerleriyle buluşmaktadır. Sabah grubu, öğle grubu ve akşam grubu olarak verilmektedir. Çini kursu ile kursiyerlere renkli yüzey düzenlemesi yapmayı, resim kâğıtları üzerinde çizgi, yazı ve geometrik şekillerin işlenmesinin, hacimlendirilen nesnelere yüzey düzenlemesi yapmaları, tabak, karo ve panoları çini boyama tekniğine uygun şekilde boyama ve çini ürün ortaya çıkartmayı öğretmek amaçlanmaktadır. Genellikle 16 yaş ve üzerine hitap eden çini kursuyla kursiyerlerin farklı tasarım yapmaları, meslek kazanım ve maddi geri dönüşü sağlamaları açısından önemli bir sanat atölyesidir (MEB, 2023: 2).

Resim 9. MABESEM'DE Çini Eseri

3.2.7. Ebru

Ebru kursu MABESEM'de iki farklı saat diliminde öğrencisiyle buluşmaktadır. Sabah grubu ve öğle grubu olmak üzere ebru kursuna gelen öğrenci yaş grubu genellikle yetişkin yaş grubudur. Ebru kursu ile kursiyelere Geleneksel Türk el ve süsleme sanatları hakkında bilgi sahibi olmaları, renkli yüzey düzenlemesi yapmayı, geometrik formlarla tasarım ilkelerine uygun şekilde yüzey düzenlemesi yapmayı, açık-koyu ile hacimlendirdiği nesnelere yüzey düzenlemesini yapması, Ebru boyama uygulaması yapması ve ebru boyama tekniği ile ürün ortaya çıkartmayı öğretmek amaçlanmaktadır (MEB, 2023: 2).

Resim 10. MABESEM'de Ebru Kursu

Resim 11. MABESEM’de Ebru Eseri

3.2.8. Hüsni Hat

Sanat merkezinin ferah atölyelerinde verilen hüsni hat kursu farklı saat dilimlerinde sabah ve öğle grubu olarak iki grup halinde uygulanmaktadır. Genellikle yetişkin kişilere hitap eden kursa katılan kursiyerlerin meslek kazanımı sağlanmaktadır. Hüsni Hat kursu ile kursiyerlere estetik kurallar çerçevesinde ölçülü ve güzel yazma sanatını geleneksel usüllere bağlı kalarak öğretmek ve Hüsni Hat sanatkârı yani ‘Hattat’ olma yolundaki ilk adımlarını atması amaçlanmaktadır. Hüsni Hat kursunda ayrıca hat sanatında kullanılan araç ve gereçlerinin kullanımı, nesih, sülüs, kufî, divani gibi hat yazıları öğretilerek kursiyerlerin bu yazı çeşitleri ile uygulama yapması amaçlanmaktadır (MEB, 2018: 2).

Resim 12. MEBESEM’de Hüsni Hat Kursu

Resim 13. MABESEM’de Yapılmış Hüsni hat Eseri

Resim 15. MABESEM’de Yapılmış Minyatür Eseri

3.2.10. Tezhip

Tezhip; Arapça “zehep” kökünden gelen ve altınlama anlamını taşıyan tezhip, el yazması kitaplar, levhalar ve murakkalar üzerinde altının veya çeşitli renklerin kullanılması ile yapılan sayfa süsleme sanatıdır. Tezhip kursu sanat merkezinde (MABESEM) nezih ve ferah ortamda öğrencileriyle buluşmaktadır. Alanında yetişkin olan usta öğreticilerinin katkılarıyla verilen Tezhip kursu farklı zaman diliminde sabah ve öğlen grubu olarak uygulanmaktadır. Genellikle yetişkin kişilere hitap etmektedir. Tezhip kursu ile kursiyerlere tezhip sanatının tarihi, üslup ve teknikleri, klasik üslup ile murakka yapıp altın kullanması, zencerek ve bitkisel motif uygulamaları öğretmek, motiflerle kompozisyon oluşturmak ve simetrik alan tasarlaması, Türk-İslam sanatında yoğun şekilde kullanılan rumi ve hatayi motiflerini özellikleri ile uygulamaya geçirmesi ve tezhip uygulama ve eserlerini inceleyip çözümlemesi amaçlanmaktadır (MEB, 2017: 2).

Resim 16. MABESEM’de Yapılmış Tezhip Eseri

3.2.11. Heykel

Heykel sanatı hafta içi akşam saatlerinde olmak üzere iki kurs olarak MABESEM’de kurulan heykel atölyesinde öğrencileriyle buluşmaktadır. Kursa katılan öğrenci yaş grubu genellikle 16 yaş üzeri olup yetişkinlere hitap etmektedir. Kursa katılan öğrencilerin rölyef (kabartma) ve üç boyut şekillerle uygulama yapması öğrencilerin ufkunu genişletmekle kalmayıp mesleki dönüşte sağlamaktadır. Kursiyerler öncelikle doğal objelerden model ve baskı rölyef yapmayı öğrenmektedir. Daha sonrasında ise büst, özgün bir şekilde konstrüksiyon, birden çok figüre sahip heykel, Rölyef ve rölyeften kalıp alıp döküm yapmayı öğrenmektedir. MABESEM tarafından her türlü imkânın sağlandığı heykel kursu kapalı ortamda kalmayıp açık alanlarda da kendisine yer bulmuştur (MEB, 2011: 6).

Resim 17. MABESEM’de Heykel Kursu

3.2.12. Kil Şekillendirme

Kil şekillendirme kursu hafta içi öğleden sonra ve hafta sonu tam gün olarak çocuk gruplarına uygun atölyelerde verilmektedir. MABESEM’in kurulduğu günden beri verilen kil kursu çocukların tasarım gücü beyin jimnastiği el kaslarının gelişimi noktasında çocuklara katkılar sağlamaktadır.

Resim 18. MABESEM’de Kil Şekillendirme Eseri

3.2.13. Seramik

Seramik kursu farklı saat dilimleriyle MABESEM’de ferah atölyelerde öğrencileriyle buluşmaktadır. Sabah grubu, öğlen grubu ve akşam grubu olarak farklı saatlerde seramik kursu verilmektedir. Seramik kursu ile kursiyerlere Seramik biçimlendirme, sırlama ve pişirme yöntemlerini öğreterek Seramik ürünlerini ortaya çıkarmaları amaçlanmaktadır. MABESEM’de bulunan seramik fırınlarında pişirilen çalışmalar kursiyerlerin meslek kazanımı yönünde birçok kursiyere iş kapılarını da aralamaktadır (MEB, 2021: 2).

Resim 19. MABESEM’de Seramik Kursu

3.2.14. Müzik Kursları

Bağlama

Bağlama kursu MABESEM’de bulunan ses yalıtımına uygun atölyelerde farklı zaman dilimlerinde verilen yetişkin ve çocuk gruplarına hitap eden bağlama kursu insanların ilgisini çeken kurslardandır. Sabah, öğle ve akşam grubu olarak farklı saatlerde öğrencileriyle buluşmaktadır. Kültür, inanç ve tarihsel derinliği bulunan bir müzik enstürmanı olan Bağlama, Türk Hal müziğinin icra sazıdır. Bağlama kursu ile kursiyerlere müziğin ve bağlamanın tarihsel süreçte gelişiminin aktarılması, bağlamanın tutulması, bağlama çalmak için sağ ve sol elle tutuluş teknikleri, tezenin kullanımı ile ilgili temel becerileri kavratmak amaçlanmaktadır. Ayrıca notalar ve notaların bağlamada ki yerleri, notaların tezene vuruşları ile ilgili becerileri oluşturmak, yöresel üslup ve tekniklerin öğretilmesi ve halk müziği repertuarı oluşturması amaçlanmaktadır. MABESEM Bağlama kurslarında kursiyerler üniversitelerin Eğitim ve Güzel Sanatlar Fakültelerinin yetenek sınavlarına hazırlanmaları amaçlanmaktadır (MEB, 2016: 1-2).

Resim 20. MABESEM’de Bağlama Kursu

Gitar

Gitar kursu MABESEM müzik atölyelerinde farklı zaman dilimlerinde yediden yetmişe herkese hitap etmektedir. Kurs sabah, öğle, akşam ve hafta sonu olarak farklı günler ve saatlerde öğrencileriyle buluşmaktadır. Gitar kursu ile kursiyerlere müziğin temel öğelerinin açıklanması ve öğretilmesi, sol anahtarının yatay ve dikey olarak okunmasını öğretmek, sağ ve sol elin koordineli kullanımı, sahne ve performans yeteneğini kazandırmak amaçlanmaktadır. Türk müziğinin klasik ve folklorik öğelerini öğretmek, Türk ve Batı müzikleri arasındaki farklar ve benzerliklerin öğretilmesi, Gitar ile ilgili Evrensel ve Türk müzik eserleri tanıtılarak bu konuda dağarcığa sahip olmaları, müziğin evrensel bir ortak olduğu bilincinin kazandırılması, Do Majör, La minör, Sol Majör, Mi Minör, Fa Majör, Re minör gibi tonlamalarda eserlerin öğretilmesi ve öğretilen tüm tekniklerin içerisinde yer aldığı eserlerin dönem sonunda yapılan çeşitli etkinliklerde icra edilerek uygulanması hedeflenmektedir (MEB, 2017: 1-2).

Resim 21. MABESEM'DE Gitar Kursu

Keman

Kemançe ya da Rebab olarak adlandırılan Keman, 18. Yüzyıla kadar saray musikisinde yaylı bir çalgı olarak ön planda yer almıştır. 18. Yüzyıldan sonra ise bir fasıl müziği enstrümanı haline gelmiş ve popüler bir yaylı çalgı aleti haline gelmiştir. Kemanın Türk musikisinde yaygın kullanımı Türk müziğinin gelişmesine katkı sağlamıştır. Keman kursu ile kursiyerlere keman çalma ile ilgili bilgi ve yetenek kazanması, keman ile ilgili türk müziği eserlerinden oluşan bir dağarcık oluşturmak, Keman'ın Türk ve dünya müziğindeki yerini kavraması, bireysel ve grup halinde yapılan etkinliklerde sorumluluk bilinci kazandırmak ve dönem sonunda yapılan etkinliklerde sahne performansına sahip olması amaçlanmaktadır. Farklı saat diliminde sabah, öğle, akşam ve hafta sonu yetişkin ve çocuk gruplarına hitap eden keman kursu kursa katılan kişilere meslek kazanım ve maddi geri dönüşümü sağlamaktadır (MEB, 2022: 2).

Resim 22. MABESEM'DE Keman Kursu

Ney

Ney kursu MABESEM'de farklı saat dilimlerinde genellikle yetişkin öğrenci kitlesine hitap etmektedir. Bire bir eğitim şeklinde geçen kurs sabah, öğle ve hafta sonu öğrencileriyle buluşmaktadır. Ney kursu ile kursiyerlere Ney'in tarihsel gelişimi hakkında bilgi vermek, Ney üfleme tekniğini kavramasını ve uygulamasını sağlaması, Neyden doğru ses çıkarabilmek ve diğer sazlar ile yakalanması gerekli olan ahenk birliğini kazanmasını sağlamak, Ney konusunda Türk müziği repertuarı oluşturmasını sağlamak amaçlanmaktadır (MEB, 2022: 2).

Resim 23. MABESEM'DE Ney Kursu

Piyano

Piyano kursuna MABESEM müzik atölyesinde genellikle çocuk gruplarına hitap etmektedir. Bire bir çalışmaların ön plana çıktığı piyano kursu belirli kişi sayısına göre verilmektedir. Piyano kursu ile kursiyerlerin müzik teorisi hakkında bilgi sahibi olmaları, piyano çalma tekniklerini öğrenmesi ve piyano edebiyatından parçaları tekniğe uygun şekilde çalması amaçlanmaktadır (MEB, 2016: 1-2).

Resim 24. MABESEM'DE Piyano Kursu

Ut

Ut kursu MABESEM müzik atölyesinde genellikle yetişkin kişilere verilmektedir. Ut kursu farklı zaman diliminde sabah ve akşam kurslarıyla birçok kişiye meslek kazanımı yönünde katkı sağlamıştır. Ut kursu ile kursiyerlere, Ut sazının çalma tekniklerini öğrenerek uygulamaya geçirmesi, diğer sazlarla ahenk birliği içerisinde ut çalmayı öğrenmesi, usullere uygun şekilde repertuvar oluşturması amaçlanmaktadır (MEB, 2022: 3).

Resim 25. MABESEM'DE Ut Kursu

Yan flüt

MABESEM müzik atölyelerinde farklı zaman dilimlerinde çocuk ve yetişkin kursiyerlere hitap eden yan flüt kursu hafta içi sabah, öğle ve hafta sonu da tam gün öğrencileriyle buluşmaktadır. Yan flüt kursu ile kursiyerlere diyaframdan nefes alma-verme, flüt tutuş şekillerini öğretmek flüte hakim olması, flütten 1. Ve 2. Oktav seslerini çıkartabilmesini sağlamak ve flütle majör ve minör notalarını seslendirebilmesi amaçlanmaktadır (MEB, 2017: 1- 2).

Resim 26. MABESEM’de Yen Flüt Kursu

3.3.15. Diksiyon

Diksiyon kursu MABESEM’de birebir veya toplu gruplar halinde farklı zaman dilimlerinde hafta içi ve hafta sonu olmak üzere öğrencilerle buluşmaktadır. Diksiyon, kelimeleri doğru şekilde telaffuz etme, ses vurgularını doğru şekilde yapmak ve konuşmayı dinleyiciye etkili bir şekilde aktarmaktır. Diksiyon kursu ile kursiyerlere Türkçe’yi güzel, doğru, akıcı ve etkili biçimde kullanırmayı sağlamak, jest ve mimikleri düzgün ve etkili biçimde kullanabilmesini sağlamak ve doğru şekilde konuşmanın bireyler ve toplum hayatındaki etki ve önemini kavramasını sağlamak amaçlanmaktadır (MEB, 2016: 2).

3.3.16. Drama

Drama kursu MABESEM’de bulunan sahnede farklı saat dilimlerinde öğrencileriyle buluşmaktadır. Kurs hafta içi sabah, öğle ve hafta sonu farklı saatlerde grup halinde verilmektedir. Kursa genellikle çocuk gruplarına hitap etmektedir. Dram ile kursiyerlere sosyal gelişim ve iletişim becerilerini arttırmayı sağlamak, kursiyerin kendine olan güvenini arttırarak kendini doğru bir şekilde ifade edebilmesini sağlamak, drama tekniklerini kullanarak gözlem ve duygularını rol içinde kullanmasını sağlamak amaçlanmaktadır (MEB, 2022: 2).

3.3.17. Seslendirme

Seslendirme kursu MABESEM’de bulunan atölyelerde hafta içi öğleden sonra iki kurs, hafta sonu sabah, öğlen olmak üzere yine iki kurs olarak genellikle bire bir eğitim şeklinde uygulanmaktadır. Seslendirme kursu ile kursiyerlere sesin öğeleri hakkında bilgilendirme yapmak, sesi oluşturan organları tanıyarak doğru şekilde kullanmasını sağlamak, insan vücudunda ki ses sistemini öğrenmesini sağlamak, ses türlerini bilerek sesini müzik eğitiminde doğru ve etkili şekilde kullanmasını sağlamak amaçlanmaktadır (MEB, 2016: 1).

3.3.18. Tiyatro

Sanat merkezinde (MABESEM) kurulan tiyatro salonu ile farklı yaş gruplarına eğitim verilmektedir. Farklı saat dilimlerinde hafta içi sabah, öğlen iki program hafta sonu ise sabah dört ayrı programda tiyatro eğitimi verilmektedir. Tiyatro kursu ile kursiyerlere diksiyon, şan, dans ve ritim çalışmaları yaptırarak bu konularda bilgi sahibi olmalarını sağlamak, senaryo ve oyun metni okuyarak metnin çözümlemesini yapma ve uygulamasını sağlamak, makyaj, dekor ve kostüm hakkında bilgi sahibi olmasını ve bunları etkili biçimde kullanmasını sağlamak ve öğrendiği bilgileri sahnede uygulamasını sağlamak amaçlanmaktadır (MEB, 2018: 2).

Resim 27. MABESEM’de Tiyatro Kursu

3.3.19. Şan

Şan eğitimi MABESEM’de kurulan atölyelerde farklı saatlerde farklı yaş gruplarına hitap etmektedir. Genellikle yetişkin kursiyer kitlesine hitap etmektedir. Şan kursu ile kursiyerlere sesin öğeleri hakkında bilgilendirme yapmak, sesi oluşturan organları tanıyarak doğru şekilde kullanmasını sağlamak, insan vücudunda ki ses sistemini öğrenmesini sağlamak, ses türlerini bilerek sesini müzik eğitiminde doğru ve etkili şekilde kullanmasını sağlamak, ses bozukluğu oluşmasına neden olan etkenleri bilmesi ve gidermesini sağlamak amaçlanmaktadır (MEB, 2016: 1).

3.3.20. Fotoğrafçılık

Fotoğrafçılık kursu MABESEM’de bulunan atölyede farklı zaman ve yaş grubuna uygun bir şekilde öğrencilerle buluşmaktadır. Gelen öğrencilerin teorik bilgileri kurs ortamında, pratik bilgileri ise dış mekânlarda uygulanmaktadır. Gelen kursiyer yaş grubu 16 yaş üzeri olup hafta içi iki programda verilmektedir. Fotoğrafçılık kursu ile kursiyerlere fotoğrafın tarihi ve gelişimi hakkında bilgi sahibi olmalarını sağlamak, temel seviyede fotoğraf bilgisine sahip olmasını sağlamak, fotoğraf makinesi ayar ve özelliklerini öğretmek, ortamın ışık-gölge ayarını ve özelliklerini belirlemesini öğretmek, bilgisayar ortamında fotoğraf üzerinde gerekli düzenlemeleri yapabileceği uygulamaları öğrenmesi ve kullanmasını sağlamak amaçlanmaktadır (MEB, 2022: 1-2).

Resim 28. MABESEM’de Fotoğrafçılık Kursu

3.3.21. Grafik Tasarım

Grafik tasarım kursu MABESEM’de kurulan grafik tasarım atölyesinde hafta içi farklı saat aralığında sabah 9.00- 12.00, öğlen 13.00- 16.00 saatleri arasında yetişkin öğrenci grubuna verilmektedir. Grafik-Tasarım kursu ile kursiyerlere CorelDraw ara yüzünü kullanmayı öğretmek, sayfa ve belgeleri kontrol etmesini ve temel nesne şekillerini oluşturabilmesini sağlamak, grafikleri metin içerisinde veya tek başına etkin şekilde kullanabilmesini sağlamak amaçlanmaktadır (MEB, 2017: 2-3).

Resim 29. MABESEM’de Grafik Tasarım Kursu

3.3.22. Karakalem

Karakalem kursu ile sanat merkezinde hobi amaçlı, üniversiteye hazırlık kursu ve çocuklara yönelik temel sanat eğitimi adı altında öğrencilere imkânlar sağlanmaktadır. Farklı saatlerde atölyelerin çapraz kullanım olanağıyla hafta içi sabah, öğle akşam ve hafta sonu sabah, öğle ve akşam öğrencileriyle buluşmaktadır. Hobi resim kursunda meslek kazanımı ve maddi geri dönüş üniversiteye hazırlıkta birçok öğrencinin farklı üniversitelerde güzel sanatlar ve eğitim fakültelerine birçok öğrenci yerleştirme yönünde büyük katkı sağlamıştır. Karakalem kursu ile kursiyerlere sanatın oluşumu, resim sanatının tarihi ve resim ile ilgili kavramları öğretmeyi sağlamak, resim sanatı alanında temel becerileri kazanmasını sağlamak, perspektif, desen ve renklendirme alanlarında yeterli bilgiye sahip olmasını sağlamak, ışık-gölge, açık-koyu ve geometrik formlar

hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamak ve bunları resim kağıtları üzerinde uygulamaya geçirmesini sağlamak, Tors veya cansız modellerle çalışırken boyut ve anatomi bilgilerine sahip bir şekilde hacimlendirme yapmasını sağlamak, portre çalışması yapmasını sağlamak amaçlanmaktadır. Karakalem kursu ile ayrıca kursiyerlerin Güzel sanatlar liselerine, üniversitelerin Eğitim ve Güzel Sanatlar fakültelerinin yetenek sınavlarını kazanmasını sağlamak amaçlanmaktadır (MEB, 2017: 2).

Resim 30. MABESEM’de Karakalem Kursu

3.3.23. Temel Sanat Eğitimi

Temel sanat eğitimi MABESEM kurs atölyesinde çocuk gruplarında farklı zaman dilimlerinde ve farklı günlerde hizmet vermektedir. Özellikle öğrencilerin el yeteneğini geliştirmek sanat liselerine yerleştirmek yönünde hizmet vermektedir. Gelen öğrenci yaş grubu 06 – 13 arası yaş grubuna hitap etmektedir. Zaman dilimi ise hafta içi iki, hafta sonu da yine iki kurs olarak devam etmektedir. Temel sanat eğitimi ile sanatın oluşumu, resim sanatının tarihi ve resim ile ilgili kavramları öğretmeyi sağlamak, resim sanatı alanında temel becerileri kazanmasını sağlamak, perspektif, desen ve renklendirme alanlarında yeterli bilgiye sahip olmasını sağlamak, ışık-gölge, açık-koyu ve geometrik formlar hakkında bilgi sahibi olmasını sağlamak ve bunları resim kağıtları üzerinde uygulamaya geçirmesini sağlamak amaçlanmaktadır (MEB, 2020: 2).

Resim 31. MABESEM’de Temel Sanat Eğitimi Kursu

3.3.24. Yağlı boya

Sanat merkezinde yağlı boya resim çalışmasına uygun atölyede farklı saat dilimlerinde hafta içi ve hafta sonu sabah öğle akşam olmak üzere yetişkin 15 yaş üzeri kursiyerlere hizmet vermektedir. Yağlı boya kursu ile kursiyerlere resim sanatı ile ilgili temel kavram ve tanımlamaları öğretmek ve bunları eser üzerinde kullanmalarını sağlamak, yağlı boya tekniklerini tanımak ve bu teknikleri uygulamaya geçirmelerini sağlamak, yağlı boya tekniklerini aşamalar halinde kullanarak eser meydana getirmelerini sağlamak amaçlanmaktadır. MABESEM’de verilen yağlı boya kursu ayrıca kursiyerlere maddi geri dönüşte sağlamaktadır (MEB, 2017: 2).

Resim 32. MABESEM’de Yağlı Boya Kursu

4. SONUÇ ve ÖNERİLER

4.1. Sonuç

Yerel yönetimler seçimler yörede yaşayan halkın çoğunluğunun oyunu alarak yönetime gelen kişilerin oluşturmuş olduğu yerinde yönetim birimleridir. Yerel yönetimler yer aldığı kentin sosyal, kültürel, ekonomik imkânlarını geliştirerek yöre halkını refaha ulaştırmayı amaçlayan yönetimlerdir.

Yerel yönetimler, halkta kentlilik bilincinin oluşmasını sağlamak, halkın kültürel anlamda gelişimini sağlamak, kimi kültürel faaliyetlere ulaşamayan yerel halka imkân sağlamak, yerel tarih ve kültürü gelecek kuşaklara aktarmak için Sanat eğitimi merkezleri oluşturmaktadır. Bu bağlamda Malatya Büyükşehir Belediyesi tarafından MABESEM kurulmuştur.

Malatya Büyükşehir Belediyesi tarafından kurulan MABESEM ile her yaş ve kesimden insanın kültürel faaliyetlere katılımını sağlamak, özellikle maddi olarak durumu iyi olmayan bireylere fırsat eşitliği sağlamak, kentin kültürel bilincini arttırmak, küçük yaştaki bireylerin psikomotor kaslarını geliştirmek ve vucüt koordinasyonlarını arttırmak, hızlı okuma becerisi kazandırmak, işitsel ve sözel becerilerini ortaya çıkartmak amaçlanmış ve hayata geçirilmiştir.

Özellikle heykel ve karakalem resim kursu, yağlı boya, seramik ve çini kursu gibi bireylerin eğitimini almakta zorlandığı kurslar MABESEM'in malzeme ve eğitmeni tedariki ile ücretsiz olarak verilmesi ve bu kurslara katılımın yoğun olması yerel yönetimlerin sanat eğitimini sağlaması konusunda ki önemini göstermekte ve arttırmaktadır.

Malatya Büyükşehir Belediyesi bünyesinde kurulan MABESEM, yaşam boyu öğrenme faaliyetleri kapsamında kursiyerlere birçok kurs imkanı sunmaktadır. Kursların düzenlenmesi için özel olarak hazırlanmış binada hizmet veren MABESEM sunulan kurslarda katılımcılara hobi olarak edinecekleri becerilerin yanında meslek olarak kullanabilecekleri beceriler de kazandırılmaktadır.

MABESEM'de hafta içi ve hafta sonu olarak uygulanan kurslar geniş bir yelpazede sunulmaktadır. MABESEM'de sunulan kurslar arasında ahşap boyama, ahşap

yakma, kağıt rölyef, takı tasarım, çini, ebru, hüsn-i hat, minyatür ve daha birçok kurs bulunmaktadır.

MABESEM’de icra edilen müzik kursları ile yörede yaşayan her yaştan insanın ücretsiz olarak faydalanması sağlayan bir kurum haline gelmiştir. Alanında uzman eğitimciler tarafından verilen kurslar bir dönem özellikle çalgı eğitimini almakta maddi olarak zorlanan insanlara fırsat eşitliği sağlamaktadır. Yerel yönetimler böylece her kesimden insana kültürel faaliyetlerden yararlanma imkânı sunmaktadır. Ayrıca MABESEM sadece kendi eğitim merkezinde kurs vermekle kalmayıp Gençlik Merkezi, Semt Konakları, Musiki Cemiyeti gibi birçok kuruma destek vererek kültürel faaliyetlerin ve sanatın topluma daha rahat ulaşmasına katkı sağlamaktadır.

Yerel yönetimler insanların kültürel ve sanatsal bilincinin oluşmasını, sosyalleşmesini sağlamanın yanında bireylerin refah seviyesini yükseltmek ve maddi olarak kazanım sağlamalarını amaçlamaktadır. MABESEM’de hem kursları veren eğitimcilerin istihdamı sağlanmakta hem de kursa gelen bireylerin yapmış olduğu çalışmaları dönem sonu sergilerinde insanların beğenisine sunarak maddi kazanım sağlamaktadır. Ayrıca kursu bitiren bireyler kendi alanlarında aktif olarak iş imkânlarına sahip olmaktadır.

4.2. Öneriler

Kültürel ve Sanatsal faaliyetlerin ve eğitimlerinin gelecek nesillere aktarımı bilinçli ve programlı bir şekilde olmalıdır. Bu çerçevede yerel yönetimler; ilgili akademik kurumlardan da yardım alarak hem merkez hem de kırsal da nitelikli kültürel ve sanatsal faaliyetleri ve eğitimini ulaşılabilir kılmalıdır.

Söz konusu eğitimlerin verildiği merkezlerin sayısı nüfus yoğunluğuna göre artırılmalıdır. Ayrıca bu tür kültürel ve sanatsal faaliyetlerin de yerel yönetimlerin yol asfalt, alt yapı, ulaşım vb. gibi asli ve temel hizmetlerinden biri olduğu ve bu hizmetlere gerekli bütçenin ayrılması gerekliliği, yerel yönetimlerin her kademesince özümsemelidir.

Sanatsal ve kültürel eğitimin kademelendirilmesi ve aynı alanlarda daha üst seviye eğitim imkânlarının sağlanması gerekmektedir. Bununla birlikte aldıkları eğitim sonrasında yetkin bir seviyeye ulaşan bireylerin eğitim aldıkları alanda sanat hayatlarını sürdürebilmeleri için danışmanlık ve yönlendirme hizmeti sunulmalıdır.

Mevcut nüfus yoğunluğu değerlendirilerek yapılan incelemeler sonucunda; yerel yönetimler bünyesinde faaliyet göstermekte olan sanat merkezi, semt konağı vb. sanat eğitimi veren kurumların sayısının artırılması, toplumsal bir ihtiyacı karşılayacak olması bakımından önemlidir. Ayrıca sözü geçen kurumların birçoğunda; eğitimci, idari ve yardımcı personel sayısının artırılması, verimliliği arttıracak gibi istihdama da katkı sağlayacaktır.

KAYNAKÇA

- Adabaş, N. (2019). *Yaşam boyu öğrenmenin sağlanmasında halk eğitim merkezlerinin önemine dair kursiyer görüşlerinin değerlendirilmesi* (Bartın Halk Eğitimi Merkezi örneği) Yüksek Lisans Tezi. Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.
- Akcaalan, M., Arslan, S. (2016). *Yaşam Boyu Öğrenme: Teori ve Uygulama*. Konya: Eğitim Yayınevi.
- Althusser, L. (2002). *İdeoloji ve Devletin İdeolojik Aygıtları*. (Çev. Y. Alp ve M. Özışık). İstanbul: İletişim Yayınları.
- Altınışık, S. (1996). Hizmetiçi eğitim ve Türkiye'deki uygulama. *Eğitim Yönetimi*, 2(3), 329-348.
- Arda, Z. (2000). Sanat Eğitimi Bilim ve Aklın Aydınlığında Eğitim, *MEB Dergisi*, 8.
- Artun, A. (2016). *Sanat Siyaset Kültür Çağında Sanat ve Politika*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Artut, K. (2001). *Sanat Eğitimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Avcı, M.G., Kıran, E. (2021). Toplumsal Değişme, Yetişkin Eğitimi ve Sosyoloji. *Milli Eğitim*, 230, 835-856.
- Ayaz, C. (2016). *Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin bazı değişkenler açısından incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Bartın Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın.
- Ayhan, S. (2005). Dünden bugüne yaşam boyu öğrenme. F. Sayılan ve A. Yıldız (Yay. Haz.), “Yaşam boyu öğrenme: sempozyum bildirileri ve tartışmalar”: I. Yaşam boyu öğrenme sempozyumu 9-10 Aralık 2004 Ankara içinde (ss. 2-14). Ankara: Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü: Pagem Yayıncılık.
- Babanlı, N., & Akçay, R. C. (2018). Yetişkin eğitimindeki kursiyerlerin yaşam boyu öğrenme yeterlikleri. *İnönü Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Dergisi*, 5(9), 87- 104.

- Berger, P. (2018). *Sosyolojiye Çağrı: Hümanist Bir Perspektif*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Berkün, S. (2017). Türkiye’de Sosyal Belediyecilik Anlayışı, e-Şarkiyat İlimi Araştırmalar Dergisi, Kasım-2017 Cilt:9 Sayı:2.
- Buyurgan, S., Buyurgan, U. (2007). *Sanat Eğitimi ve Öğretimi*. Ankara: Pegem
- Bülbül, Sudi (1991), Halk Eğitimine Giriş, Editör: Hikmet Seçim, AÖF Yayınları No 213, Eskişehir, s. 2, 59-62.
- Büyükcan, Y. (2008). *İlköğretim okullarındaki hizmet içi eğitim seminerlerinin öğretmenlere yararlılığı*. Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Celep, C. (2003). *Halk Eğitimi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Chapman, J., &Aspin, D. (1997). Schools As Centres Of Lifelong Learning ForAll. İçinde M. Hatton (Ed.), *Lifelong Learning: Policies, PracticesAnd Programs* (Ss.155-166). Toronto: Apec.
- Çeçen, A. (1986). Kültürel Haklar, İnsan Hakları Yıllığı, C. 7-8, TOİ Yayını, Ankara, 1985-1986.
- Çellek, T., Sağocak, M.A. (2014). *Temel Tasarım Sürecinde Yaratıcılık*. İstanbul: Grafik Tasarım.
- Dağlı, Ş. Z. (2015). Atatürk’ün Kültürel Bağlamda Sanata Bakışı ve Modern Türkiye’de Sanatın Olgunlaşması. *Ulakbilge*, 3 (6), 179-201.
- Demir, İ. (2006). Yerel Yönetimlerin Sosyal Politika Fonksiyonları Kocaeli Büyükşehir Belediyesi Örneği, Kocaeli, ss.10-31.
- DPT (2001). *Hayatboyu Eğitim veya Örgün Olmayan Eğitim Özel İhtisas Komisyonu Raporu, Sekizinci Beş Yıllık Kalkınma Raporu,*
- Duman, A. (2007). *Yetişkinler Eğitimi*. Ankara: Ütopya Yayınevi.
- EC, 2003. *Implementing Lifelong Learning Strategies in Europe: Progress Report On The Follow-Up To The Council Resoluton of 2002 on Lifelong Learning*. Brussels.
- Erinç, S. M. (2013). *Sanatın Boyutları*. Ankara: Ütopya.

- Erkul, V. (1996). *Sanat ve İnsan*. İstanbul: Timaş.
- Ersoy, A. F. (2007). *Sosyal Bilgiler Dersinde Öğretmenlerin Etkili Vatandaşlık Eğitimi Uygulamalarına İlişkin Görüşleri*. Doktora Tezi. Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Ertaş, H. (2016). Türkiye’de Yerel Yönetim Birimlerinin Görev ve Sorumlulukları ile İlgili Mevzuat ve Karşılaştırmalı Analiz, Selçuk Üniversitesi Sosyal ve Teknik Araştırmalar Dergisi, Sayı:11, 2016, ss.87-113.
- Eşen, A.C. (2015). *Resim sanatı tarihinde devrimler ve karşı devrimler*. İstanbul: Kaynak.
- Freeland, C. (2008). *Sanat Kuramı*. Ankara: Dost.
- Geray, C. (1978). *Halk Eğitimi*. Ankara: A.Ü. EBF Yayın No; 73.
- Gramsci, A. (2012). *Hapishane Defterleri*. (Çev. Barış, B). İstanbul: Kalkedon Yayınları.
- Güleç, İ., Çelik, S., & Demirhan, B. (2012). Yaşam boyu öğrenme nedir? Kavram ve kapsamı üzerine bir değerlendirme. *Sakarya University Journal of Education*, 2(3), 34-48.
- Günüç, S., Odabaşı, H. F., & Kuzu, A. (2012). Yaşam Boyu Öğrenmeyi Etkileyen Faktörler. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 11(2), 309-325.
<https://www.mevzuatdergisi.com/2009/03a/02.htm>
<https://yeryonetimler.cbs.gov.tr>
- Kant, I. (2016). *Yargı Yetisinin Eleştirisi*. İstanbul: İdeal Yayınevi.
- Kara, K., & Karakoç, B. (2017). Yetişkin Eğitiminde „Sekiz Süreç Elementi“ Doğrultusunda Öğretmenlerin Aldıkları Hizmet İçi Eğitim Programlarının Değerlendirilmesi. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(24), 613-634.
- Kasworm, C. E. (2003). Setting the stage: adults in higher education. *New Directions for Student Services*, 102, 3-10.
- Kaya, E. (2004). *Kentleşme ve Kentlileşme*. İstanbul: İlke Yayıncılık.
- Kaya, H.E. (2018). *Yaşam Boyu Öğrenme ve Küresel Dinamikleri*. İstanbul: Nobel.
- Kılıç, E. (1981). *Halk Eğitiminde Kuram ve Uygulama*. Ankara: TODAİE Yayın No; 1981.

- Kocaman, F. (2006), *Belediyelerde Halkla İlişkiler ve İstanbul Büyükşehir Belediyesi Örneği*, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Kurt, İ. (2000). *Yetişkin Eğitimi*. Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Lowe, J. (1985). *Dünyada Yetişkin Eğitime Toplu Bakış*. (Çev. Oğuzkan, T.). Ankara: Unesco Türkiye Komisyonu.
- Martin, J. (2011). *Poulantzas Kitabı*. (Çev. Sarı, A., Güzelsarı S). Ankara: Dipnot.
- MEB, Millî Eğitim Bakanlığı (2018). *Hayat boyu öğrenme kurumları yönetmeliği*, Resmi Gazete (11.04.2018 tarihli ve Sayı: 30388, Madde 52).
- MEB, Millî Eğitim Bakanlığı 2019 – 2023 Stratejik Planı, Millî Eğitim Bakanlığı, Ankara.
- MEB, (2008). *Ahşap Teknolojisi Ahşap Boyama ve Vernikleme Elemanı Modüler Programı*, MEB, Ankara.
- MEB, (2018). *Ahşap Teknolojisi Alanı Ahşap Oymacısı 3. Seviye Kurs Programı*, MEB Ankara.
- MEB, (2021). *El Sanatları Teknolojisi Alanı Ahşap Yakma Tekniği (Pyrogravure) Kurs Programı*, MEB, Ankara.
- MEB, (2016). *Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Bağlama Eğitimi (Bağlama Düzeni) Kurs Programı*, MEB, Ankara.
- MEB, (2023). *Seramik ve Cam Teknolojisi Alanı Boyacı/Çini İşlemeci Kurs Programı*, MEB, Ankara.
- MEB, (2016). *Kişisel Gelişim ve Eğitim Alanı Diksiyon Kurs Programı*, MEB, Ankara.
- MEB, (2022). *Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Drama Kurs Programı*, MEB, Ankara.
- MEB, (2023). *El Sanatları Teknolojisi Alanı Ebru Kurs Programı*, MEB, Ankara.
- MEB, (2022). *Gazetecilik Alanı Dijital Fotoğrafçılık Kurs Programı*, MEB, Ankara.
- MEB, (2017). *Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Gitar Eğitimi (Popüler Gitar) Kurs Programı*, MEB, Ankara.
- MEB, (2017). *Grafik ve Fotoğraf Alanı Vektörel Grafik Tasarımı – Corel Draw Geliştirme ve Uyum Eğitimi Kurs Programı*, MEB, Ankara.

- MEB, (2018). Sanat ve Tasarım Alanı Hüsn-i Hat Kurs Programı, MEB, Ankara.
- MEB, (2018). El Sanatları Teknolojisi Alanı Kağıt Rölyef Yapımı Kurs Programı, MEB, Ankara.
- MEB, (2017). Sanat ve Tasarım Alanı Resim Sanat Eğitimi Kurs Programı, MEB, Ankara.
- MEB, (2022). Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Keman (Türk Müziği) Eğitimi Kurs Programı, MEB, Ankara.
- MEB, (2022). Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Ney Eğitimi Kurs Programı, MEB, Ankara.
- MEB, (2016). Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Piyano I Kurs Programı, MEB, Ankara.
- MEB, (2021). Seramik ve Cam Teknolojisi Alanı Seramik Biçimlendirme Atölyesi Kurs Programı, MEB, Ankara.
- MEB, (2016). Ses Eğitimi Kurs Programı, MEB, Ankara.
- MEB, (2018). El Sanatları Teknolojisi Alanı Takı Yapım Teknikleri Kurs Programı, MEB, Ankara.
- MEB, (2020). Sanat ve Tasarım Alanı Çocuklar İçin Resim Sanatı Eğitimi Kurs Programı, MEB, Ankara.
- MEB, (2017). El Sanatları Alanı Geleneksel Türk İslam Sanatlarında Tezhip Kurs Programı, MEB, Ankara.
- MEB, (2022). Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Ut Eğitimi Kurs Programı, MEB, Ankara.
- MEB, (2017). Sanat ve Tasarım Alanı Yağlı Boya Resim Kurs Programı, MEB, Ankara.
- MEB, (2017). Müzik ve Gösteri Sanatları Alanı Yan Flüt (Batı Müziği) Eğitimi Kurs Programı, MEB, Ankara.
- Miser, R. (2002). "Küreselleşen" dünyada yetişkin eğitimi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 35(1-2), 55-60.
- Okçabol, R. (2006). *Halk Eğitimi*. Ankara. Ütopya Yayınevi.
- Öztaş, C., Zengin, E. (2008). Yerel Yönetimler ve Kültür Hizmetleri. Sosyal Siyaset Konferansları Dergisi.

- Park, S. J. (2002). The change of South Korean adult education in globalization. *International Journal of Lifelong Education*, 21(3), 285-294.
- Pektaş, E. K. (2004). Büyük Kent Belediyelerinin Eğitim ve Kültür Hizmetlerine Siyasi Parti İdeolojilerinin Yansıması, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Read, H. (2014). *Sanatın Anlamı*. İstanbul: Hayalperest.
- Rempel, K. A. (2010). The Reality Of Lifelong Learning In A Rural Community: A Thesis Submitted To The Faculty Of Graduate Studies In Partial Fulfilment Of The Requirements For The Degree Of Doctor Of Philosophy.
- San, İ. (2000). *Sanat Eğitimi Kuramları*. Ankara: Ütopya.
- Sönmez, V. (1994). *Eğitim Felsefesi*. Ankara: Anı.
- Şahin, K. (2011). *Belediye Hizmetleri ve Hizmet Kalitesine Yönelik Vatandaş Memnuniyetinin Ölçümü: Konya İl Merkezi Örneği*, Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Karaman.
- Şirin, A. (2008). *Halk Eğitimi Merkezlerinin Sanat Eğitim Bağlamında Yetişkin Eğitimindeki Yeri ve Önemi*. Yüksek Lisans Tezi. Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya.
- TDK, Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlük, <https://sozluk.gov.tr/> (14.03.2022)
- Toprak, Z. (2014). Yerel Yönetimler, Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Kamu Yönetimi Bölümü, 9. Baskı, İzmir, ss.179-200.
- Tunalı, İ. (1983). *Estetik Beğeni*. İstanbul: Say Yayınları.
- Tuzlak, B. (2004). Sanat Eğitimi ve Çevre İlişkisi (İlköğretim 6.7.8.) Sınıf Öğrencilerinin Sanat Eğitiminin Çevredeki Sanatsal Objelere Etkisine İlişkin Görüşleri, Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Yaslıçimen, F. (2018). Yerel Yönetimlerde Kültür Politikaları, İlke Politika Notları, İstanbul.
- Yayla, D. (2009). Türk yetişkin eğitimi sisteminin değerlendirilmesi. Ankara: T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Eğitim Araştırma ve Geliştirme Dairesi Başkanlığı

Yıldırım, M. (2009). *Hayat Boyu Öğrenme Kapsamında Yaygın eğitim ve Halk Eğitim Merkezleri*. Gazi Üniversitesi, Ankara.

Yüzlü, U. (2019). *Ön lisans öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile yaşam boyu öğrenme anahtar yeterlik düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi*. Yüksek Lisans Tezi. Bartın Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Bartın

